

340.154
ป 191 ๓
ร. 3

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง
กรุงเทพมหานคร

ปริญญานิพนธ์
ของ
ประกายทิพย์ พิชัย

17 ก.พ. 2540

13117
เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา
พฤศจิกายน 2539
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนคอนเมืองทหารอากาศบำรุง
กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
ประภายทิพย์ พิชัย

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา
พฤษภาคม 2539

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนคอนเมืองทหารอากาศบำรุง จำแนกตัวแปรดังนี้คือ ตัวแปรด้านส่วนตัว ได้แก่ เพศและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตัวแปรด้านครอบครัว ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวและสัมพันธภาพในครอบครัว ตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน ได้แก่ บรรยากาศทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนคอนเมืองทหารอากาศบำรุง กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2539 จำนวนนักเรียน 1,009 คน เป็นนักเรียนชาย 472 คน และนักเรียนหญิง 537 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามที่ถามเกี่ยวกับตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ Stepwise

ผลการศึกษาปรากฏ ดังนี้

1. ตัวแปรด้านส่วนตัว 2 ตัวแปร ได้แก่ เพศและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตัวแปรด้านครอบครัว 2 ตัวแปร ได้แก่ ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัวและสัมพันธภาพในครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน 3 ตัวแปร ได้แก่ บรรยากาศทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนและสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เรียงลำดับจากตัวแปรที่ส่งผลกระทบที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ สัมพันธภาพในครอบครัว ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บรรยากาศทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนและเพศของนักเรียน สามารถร่วมกันพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. สมการที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังสมการต่อไปนี้

สมการพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้น โรงเรียนคอนเมืองทหารอากาศป่ารุ้ง โดยใช้คะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 1.365 + 0.239(X_4) + 0.217(X_2) + 0.119(X_3) + 0.058(X_7) + 0.070(X_6) + 0.064(X_1)$$

สมการพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้น โรงเรียนคอนเมืองทหารอากาศป่ารุ้ง โดยใช้คะแนนมาตรฐาน

$$Z = 0.292(X_4) + 0.255(X_2) + 0.148(X_3) + 0.092(X_7) + 0.114(X_6) + 0.081(X_1)$$

ในที่นี้

$\hat{Y}$	แทน	สมการพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยใช้คะแนนดิบ
Z	แทน	สมการพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยใช้คะแนนมาตรฐาน
X_1	แทน	เพศ
X_2	แทน	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
X_4	แทน	สัมพันธภาพในครอบครัว
X_3	แทน	บรรยากาศทางการเรียน
X_6	แทน	สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน
X_7	แทน	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

VARIABLES RELATED TO ACADEMIC ACHIEVEMENT MOTIVATION
OF LOWER SECONDARY SCHOOL STUDENTS OF DONMUANG
TAHARNAKARD BAMRUNG SCHOOL IN BANGKOK

AN ABSTRACT
BY
PRAKAITHIP PICHAI

Presented in partial fulfillment of the requirements for The
Master of Education Degree in Educational Psychology
at Srinakharinwirot University
November 1996

The purpose of this research was to investigate variables related to academic achievement motivation of Lower Secondary School students of Donmuang Taharnakard Bamrung school and to determine if the variables of personal data, i.e., students' gender and academic achievement; the family environment, i.e., socioeconomic status and the family relationships and the academic environment, i.e., classroom atmosphere, peer relationships and teacher - student relationships have a significant impact upon their academic achievement motivation. The subjects were 1,009 student, i.e., 472 males and 537 females, of the lower secondary school students of Donmuang Taharnakard Bamrung school in the academic year 1996 were drawn by stratified random sampling from the population. The research instrument was the variables related to students' academic achievement motivation questionnaire. The data were analyzed by the stepwise multiple regression analysis.

The results were as follows :

1. Statistically significant positive relationships were found between the lower secondary school students' academic achievement motivation and two variables of their personal data, i.e., students' gender and students' academic achievement at .01 level. In addition, significant positive relationships were found between the students' academic achievement motivation and two variables of their family environment variables, i.e., socioeconomic status and the family relationships at .01 level as well. Besides, significant positive relationships were found between students' academic achievement motivation and the academic environment variables, i.e., classroom atmosphere, peer relationships and teacher - student relationships at .01 level.

2. The lower secondary school students' academic achievement motivation could be significantly predicted from respectively by the following variables, i.e., the student's family relationships, students' academic achievement, classroom atmosphere, peer relationships, teacher - student relationships and students' gender at .01 level.

3. The following equations proved to be significantly predictors of the lower secondary school students' academic achievement motivation at .01 level, i.e.,

$$\hat{y} = 1.365 + 0.239(X_4) + 0.217(X_2) + 0.119(X_5) + 0.058(X_7) + 0.070(X_6) + 0.064(X_1)$$

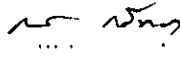
$$Z = 0.292(X_4) + 0.255(X_2) + 0.148(X_5) + 0.092(X_7) + 0.114(X_6) + 0.081(X_1)$$

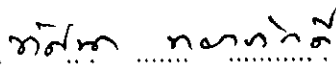
That is

$\hat{Y}$	means	Predicted Equation to Academic Achievement Motivation of Raw Score
Z	means	Predicted Equation to Academic Achievement Motivation of Standard Score
X_1	means	Students' gender
X_2	means	Academic Achievement
X_4	means	Family Relationships
X_5	means	Classroom Atmosphere
X_6	means	Teacher - Student Relationships
X_7	means	Peer Relationships

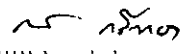
คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

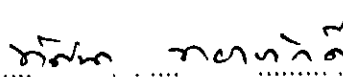
คณะกรรมการควบคุม

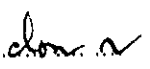
..... ประธาน
(รศ. กมลรัตน์ กรีทอง)

..... กรรมการ
(อาจารย์ทัศนาก ทอภักดิ์)

คณะกรรมการสอบ

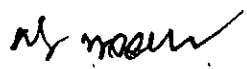
..... ประธาน
(รศ. กมลรัตน์ กรีทอง)

..... กรรมการ
(อาจารย์ทัศนาก ทอภักดิ์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ศ. ดร. ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผศ. พรหมธิดา แสนคำเครือ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร. ศิริยูภา พูลสุวรรณ)

วันที่ 29 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2539

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือและความกรุณาของ รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กริทอง อาจารย์พัฒนา ทองภักดี ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนวคิดและข้อเสนอแนะตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการทำวิจัย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร. ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสงคำเครือ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เมธิรินทร์ ภิญโญชน ที่กรุณาให้คำแนะนำและเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ในภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ศิริพร วณิชจินดา และอาจารย์ระวีวรรณ จำเริญ ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ อาจารย์เดิมศักดิ์ คทวนิช คุณชลัช วังมงคล คุณสิริพร คาวาน และคุณเพ็ญภาภรณ์ ทองบุญตา ที่เป็นผู้ให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง และขอน้อมระลึกถึงพระคุณของ บิดา มารดา และพี่ ๆ ที่ให้การสนับสนุนทั้งกำลังใจและทุนทรัพย์ และขอบพระคุณอาจารย์ที่อยู่เบื้องหลังแห่งการวางรากฐานการศึกษาของผู้วิจัย จนประสบผลสำเร็จในการศึกษาระดับนี้

ประกาศทิพย์ พิชัย

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
คำนำ	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	5
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	5
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	10
✓ เอกสารและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงงูใจไฟสัณฤทธิ์	
ความหมายของแรงงูใจไฟสัณฤทธิ์	11
ทฤษฎีแรงงูใจไฟสัณฤทธิ์ของแอทคินสัน	12
ลักษณะของผู้ที่มีแรงงูใจไฟสัณฤทธิ์	13
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรด้านส่วนตัว	
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกับแรงงูใจไฟสัณฤทธิ์กับเพศ	18
/ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัณฤทธิ์ทางการเรียน	
✓ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลสัณฤทธิ์ทางการเรียน	19
/ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงงูใจไฟสัณฤทธิ์กับผลสัณฤทธิ์ทางการเรียน	21
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรด้านครอบครัว	
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงงูใจไฟสัณฤทธิ์กับฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว	23
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพในครอบครัว	
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพในครอบครัว	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงงูใจไฟสัณฤทธิ์กับสัมพันธภาพในครอบครัว	25
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน	
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมทางการเรียน	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงงูใจไฟสัณฤทธิ์กับสิ่งแวดล้อมทางการเรียน	30

3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	32
	แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง	33
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	35
	วิธีสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ	35
	วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล	47
	การวิเคราะห์ข้อมูล	47
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	47
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาค้นคว้า	50
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์และแปลผล	50
	การวิเคราะห์ข้อมูล	51
	การเสนอผลการศึกษาค้นคว้า	51
	ตอนที่ 1 จำนวนและร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	52
	ตอนที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร	54
	ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร	55
	ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์แรงงูใจ ไฟสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน	56
5	บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	59
	บทย่อ	59
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	59
	สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	59
	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	59
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	59
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	60
	การวิเคราะห์ข้อมูล	61
	สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	61
	อภิปรายผล	62
	ข้อเสนอแนะ	65

บรรณานุกรม 67

ภาคผนวก

 ภาคผนวก ก. 76

 ภาคผนวก ข. 90

ประวัติย่อของผู้วิจัย 94

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามชั้นปีที่กำลังศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเพศ	34
2 จำนวนและร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำแนกตามตัวแปร เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว	52
3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธภาพในครอบครัว บรรยากาศทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างครูกับ นักเรียนและสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน	54
4 ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ได้แก่ เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะเศรษฐกิจ ของครอบครัว สัมพันธภาพในครอบครัว บรรยากาศทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน	55
5 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เมื่อใช้แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นเกณฑ์ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์แบบ Stepwise	56
6 ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้น โดยใช้วิธีการวิเคราะห์แบบ Stepwise	57

บทที่ 1

บทนำ

คำนำ

ประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา การศึกษาเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งของการพัฒนาประเทศ หากประเทศใดมีประชากรได้รับการศึกษาสูงและทั่วถึง ประเทศนั้นก็จะประสบความสำเร็จในการพัฒนาประเทศได้อย่างรวดเร็วทุกด้านไม่ว่าด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรม ทั้งนี้เพราะการพัฒนาประเทศไม่ว่าด้านใดต้องอาศัยกำลังคนซึ่งถือว่าเป็นทรัพยากรที่สำคัญยิ่ง ดังนั้น คนจึงเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดที่ต้องพัฒนาเป็นอันดับแรกและกระบวนการในการพัฒนาคนก็คือ กระบวนการทางการศึกษานั้นเอง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2526 : 1)

เป็นที่ยอมรับกันแล้วว่า “คน” เป็นทรัพยากรที่สำคัญและมีคุณค่ามากที่สุดของประเทศ เพราะเป็นกำลังสำคัญที่จะทำให้เกิดการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม ลักษณะต่าง ๆ ของบุคคลซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องที่จะช่วยให้การพัฒนาประเทศดำเนินไปอย่างรวดเร็วนั้น ก็คือกรรมวิธีแรงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์สูง (จรรยา สุวรรณทัต, ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจณปัจจนิก. 2521 : 25) ประเทศที่มีความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วนั้น ประชาชนของประเทศมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าประเทศที่มีความล้าช้าทางเศรษฐกิจ ซึ่งในสมัยใดถ้าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการอบรมปลูกฝังเยาวชนของชาติให้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงแล้วความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจก็จะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วภายในช่วงระยะ 20-30 ปี และในทางตรงกันข้ามถ้าในสมัยใดคนในชาติมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ การพัฒนาเศรษฐกิจภายหลังก็จะไปอย่างเชื่องช้า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นคุณลักษณะที่จำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาคนไทย เพื่อนำไปสู่การพัฒนาประเทศ เพราะประเทศไทยยังมีประชากรที่มีบุคลิกภาพและลักษณะนิสัยแบบดั้งเดิม กล่าวคือมีลักษณะเฉื่อยชา ไม่กระตือรือร้น ขาดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ขาดการมุ่งมั่นอดทน ยึดถือในโชคชะตา (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2523 : 24-25 ; อ้างอิงมาจาก ละม้ายมาศ ศรีทัตต์. 2509)

นอกจากนี้ แมคเคลแลนด์ (McClelland. 1953 : 110-111) กล่าวว่า แรงจูงใจที่สำคัญยิ่งและควรปลูกฝังให้เกิดแก่พลเมือง คือแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผลจากการมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะทำให้ประเทศประสบความสำเร็จก้าวหน้าทางเศรษฐกิจได้อย่างรวดเร็ว และได้เสนอแนะไว้ 3 ประการสำหรับนโยบายในการพัฒนาเศรษฐกิจ ได้แก่ ต้องพยายามให้บุคคลลดความยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณี หันมาเอาใจใส่รับฟังความคิดเห็นของคนอื่น พยายามทำให้

บุคคลต้องการความสำเร็จสูงขึ้น และต้องพยายามใช้บุคคลที่มีความต้องการความสำเร็จให้เกิดประโยชน์ให้มากที่สุด แมคเคลแลนค์ให้ความสนใจเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งตามทัศนะของเขา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นส่วนหนึ่งของบุคลิกภาพที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ เป็นสิ่งที่กำหนดไว้ ตั้งใจไว้ก่อนที่จะประสบความสำเร็จ โดยยึดมาตรฐานสากลอันดีเลิศเป็นเกณฑ์ สอดคล้องกับ เจียรนีย์ ทรงชัยกุลและประคินันท์ อุปรมัย (2532 : 436) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เปรียบเสมือนเป็นพลังผลักดันให้บุคคลก้าวไปข้างหน้าและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อความเป็นเลิศในสิ่งที่ทำ ดังนั้นบุคคลใดที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จึงมีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จสูงและด้วยมาตรฐานที่ดีเยี่ยมมากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และผู้ที่ไร้แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

นอกจากแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่ง ซึ่งจะช่วยให้ประเทศเจริญก้าวหน้าแล้วยังเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้นักเรียนประสบผลสำเร็จทางการเรียน เพราะในด้านการศึกษานั้น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นองค์ประกอบที่จะส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น ดังที่ บรูเนอร์ (Bruner, 1961 : 195) กล่าวว่า กิจกรรมการเรียนรู้จะประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับปริมาณแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของแต่ละบุคคลเป็นปัจจัยสำคัญ และจากการศึกษาของ บุญชม ศรีสะอาด (2524 : 180 - 182) พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวแปรหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน การที่นักเรียนแต่ละคนมีความตั้งใจในการเรียนไม่เหมือนกันสาเหตุหนึ่งมาจากนักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกันนั่นเอง ซึ่งนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะตั้งใจเรียนและประสบผลสำเร็จทางการเรียน ตรงกันข้ามกับนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำจะขาดความสนใจไม่ตั้งใจเรียนและจะประสบความล้มเหลวในการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ บราวน์ (Brown, 1969 : 3411 - A) ที่พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นอกจากนี้ ฮิลเดรช (Hildreth, 1966 : 422) พบว่า เด็กฉลาดที่ไม่ประสบผลสำเร็จในการเรียนนั้น มีสาเหตุเนื่องมาจากมีนิสัยในการเรียนไม่ดี ขาดความสนใจในการเรียนและมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับ เคสเทนโบม (Kestenbaum, 1969 : 214) ศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มักประสบความสำเร็จทางการเรียน และเมื่อ เวนด์ท (Wendt, 1955 : 325) ศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความพยายามและสมรรถนะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะคงรักษาสมรรถนะในการทำงานที่ดีเยี่ยมของตนไว้เสมอแม้ว่าจะปราศจากการควบคุมบังคับจากผู้อื่นหรือนอกเหนือจากเวลาที่กำหนดให้ทำงาน และนักเรียนกลุ่มนี้ยังแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนด้วยว่ามีความมุ่งมั่นและพากเพียรต่องานที่รับผิดชอบอยู่ จากการที่ผู้วิจัยกล่าวถึงการศึกษาของ เวนด์ท ซึ่งทำการศึกษากับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

ตอนปลาย เนื่องจากผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะทำการศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนกับ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อจะได้นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าไปใช้เป็น แนวทางในการปลูกฝัง ส่งเสริมนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นให้เป็นผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ก่อนจะเข้าเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

จากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนคอนเมืองทหารอากาศบำรุง กรุงเทพมหานคร โดยสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนคอนเมืองทหารอากาศบำรุง จำนวน 38 คน เป็นอาจารย์ผู้สอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 14 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 10 คน และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 14 คน ผลการสัมภาษณ์ พบว่า นักเรียนมีปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ ครอบครัวมีฐานะยากจน นักเรียนบางคนไม่มีเงินจ่ายค่าเล่าเรียน ไม่มีเงินซื้ออุปกรณ์การเรียน ไม่มีเงินซื้ออาหารกลางวันรับประทาน และอาจารย์ผู้สอนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 35 คน ให้การสัมภาษณ์ พบว่า นักเรียนมีปัญหาทางการเรียนที่เกี่ยวกับลักษณะนิสัยในการเรียน ได้แก่ ไม่ตั้งใจเรียนเวลาครูสอน เช่น คุยกับเพื่อน หยอกล้อเพื่อน ไม่รับผิดชอบด้านการเรียน เช่น ลืมอุปกรณ์การเรียน ไม่ทำการบ้าน ส่งงานไม่ตรงตามเวลาที่ครูกำหนดและไม่เห็นความสำคัญของการเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น เนื่องจากต้องออกไปช่วยงานบิดามารดา

*นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้สำรวจความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนคอนเมืองทหารอากาศบำรุง กรุงเทพมหานคร จำนวนนักเรียน 282 คน เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 96 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 93 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 93 คน โดยให้นักเรียนตอบคำถามปลายเปิดจำนวน 2 ข้อ ข้อแรกใช้คำถามว่า นักเรียนรู้สึกอย่างไรเกี่ยวกับการเรียน คำตอบที่นักเรียนตอบ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 รู้สึกท้อแท้ร้อยละ 63.82 ง่วงนอนร้อยละ 71.98 เฉื่อยชา ไม่กระตือรือร้นร้อยละ 75.88 ไม่มีความพยายามร้อยละ 67.73 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 รู้สึกท้อแท้ร้อยละ 22.34 ง่วงนอนร้อยละ 20.92 เฉื่อยชา ไม่กระตือรือร้นร้อยละ 22.34 ไม่มีความพยายามร้อยละ 18.44 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 รู้สึกท้อแท้ร้อยละ 22.34 ง่วงนอนร้อยละ 24.11 เฉื่อยชา ไม่กระตือรือร้นร้อยละ 24.46 ไม่มีความพยายามร้อยละ 25.89 และข้อสองใช้คำถามว่า มีอุปสรรคอะไรบ้างที่ทำให้นักเรียนไม่สามารถเรียนได้ตามที่ตนเองปรารถนา คำตอบที่นักเรียนตอบ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ขี้เกียจอ่านหนังสือและไม่ทำการบ้าน ร้อยละ 26.95 ไม่ตั้งใจเรียนเวลาครูสอนร้อยละ 21.98 เวลาไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัยไม่กล้าถามครูร้อยละ 19.86 ไม่เตรียมตัวให้พร้อมในการอ่านหนังสือเมื่อถึงเวลาสอบร้อยละ 19.20 ขอบลอการบ้านเพื่อนร้อยละ 18.65 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ชี้แจงอ่านหนังสือและไม่ทำการบ้านร้อยละ 21.28 ไม่ตั้งใจเรียนเวลาครูสอนร้อยละ 17.73 เวลาไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัยไม่กล้าถามครูร้อยละ 16.31 ไม่เตรียมตัวให้พร้อมในการอ่านหนังสือเมื่อถึงเวลาสอบร้อยละ 15.50 ขอบลอกการบ้านเพื่อนร้อยละ 15.21 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ชี้แจงอ่านหนังสือและไม่ทำการบ้านร้อยละ 14.18 ไม่ตั้งใจเรียนเวลาครูสอนร้อยละ 17.73 เวลาไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัยไม่กล้าถามครูร้อยละ 15.96 ไม่เตรียมตัวให้พร้อมในการอ่านหนังสือเมื่อถึงเวลาสอบร้อยละ 14.32 ขอบลอกการบ้านเพื่อนร้อยละ 14.20 ✕

จากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นนี้สรุปได้ว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนคอนเมืองทหารอากาศบำรุง มีลักษณะพฤติกรรมที่ไม่ตั้งใจเรียนในขณะที่ครูสอน ไม่รับผิดชอบด้านการเรียน ไม่เตรียมตัวให้พร้อมในการอ่านหนังสือเมื่อถึงเวลาสอบ ไม่เห็นความสำคัญของการเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น นักเรียนมีความรู้สึกท้อแท้ ง่วงนอน เฉื่อยชา ไม่กระตือรือร้น ไม่มีความพยายาม ชี้แจงอ่านหนังสือและไม่ทำการบ้าน ขอบลอกการบ้านเพื่อน เวลาไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัยไม่กล้าถามครู จากลักษณะพฤติกรรมดังกล่าวนี้ตรงกับคุณลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจต่ำใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ตามแนวคิดของ คาร์เนอี วงษ์อยู่น้อย (2525 : 73-74) ซึ่งได้สรุปคุณลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจต่ำใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำไว้ดังนี้ ผู้ที่มีแรงจูงใจต่ำใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำจะมีลักษณะพฤติกรรม มักผัดวันประกันพรุ่ง ขาดระบบในการทำงาน ชอบทำตามคำสั่งของผู้อื่น ทำงานไม่ค่อยเสร็จตามกำหนดเวลา ขาดความตั้งใจในการทำงาน ไม่คาดหวังจากผลสำเร็จในการทำงาน ชอบขอรับความช่วยเหลือจากเพื่อนหรือบุคคลอื่น

แมคเคลแลนด์ (สงวน สุทธิเลิศอรุณ. 2525 : 134-135 ; อ้างอิงมาจาก McClelland. 1961) กล่าวว่า ลักษณะของบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะมีพฤติกรรมที่กล้าเสี่ยงตัดสินใจเด็ดเดี่ยว กระตือรือร้น รับผิดชอบต่อตนเอง ทะเยอทะยาน รู้จักวางแผนและมีเอกลักษณ์เฉพาะตน เฮอร์แมนส์ (Hermans. 1970 : 354-355) ได้สรุปลักษณะเด่นของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงไว้ดังต่อไปนี้คือ มีความทะเยอทะยาน มีความเพียรพยายามไปสู่สถานภาพทางสังคมที่สูงขึ้น มีความคาดหวังในระดับสูง มีความอดทนในการทำงานที่ยาก ๆ ได้เป็นเวลานาน ตระหนักถึงความสำคัญของเวลาที่ล่วงเลยไปทุกขณะ คำนึงถึงเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นต่อไปในอนาคต ต้องการงานเพื่อเป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น มีความมุ่งมั่นและตั้งใจทำงานที่รับผิดชอบ อยู่จนกว่าจะแล้วเสร็จ

จากคุณลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงสรุปได้ว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงควรมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้ มีความทะเยอทะยานทางการเรียน มีการพึ่งตนเองทางการเรียน กระตือรือร้นทางการเรียน มีความรับผิดชอบต่อตนเองทางการเรียน และมีการวางแผนงานทางการเรียน

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่า มีตัวแปรใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนคอนเมืองทหารอากาศป่ารุ้ง เพื่อจะนำไปใช้เป็นแนวทางให้นักเรียนได้ปรับปรุงตนเองด้านการเรียนและจะเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษา ตลอดจนผู้ปกครอง ใช้เป็นแนวทางในการปลูกฝังส่งเสริมให้นักเรียนเป็นบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนประสบผลสำเร็จทางการเรียนและเป็นทรัพยากรอันมีค่าต่อประเทศชาติต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
2. เพื่อค้นหาตัวแปรที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจากตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
2. ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนอย่างน้อย 1 ตัวแปร ที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางให้นักเรียนได้ปรับปรุงตนเองด้านการเรียน และจะเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษา ตลอดจนผู้ปกครอง เพื่อเป็นแนวทางในการปลูกฝังส่งเสริมให้นักเรียนเป็นบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีโอกาประสบความสำเร็จทางการเรียนมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษากันคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษากันคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2539 โรงเรียนคอนเมืองทหารอากาศบำรุง กรุงเทพมหานคร จำนวน 1,859 คน เป็นนักเรียนชาย 869 คน และนักเรียนหญิง 990 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษากันคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2539 โรงเรียนคอนเมืองทหารอากาศบำรุง กรุงเทพมหานคร จำนวน 1,009 คน เป็นนักเรียนชาย 472 คน และนักเรียนหญิง 537 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากร โดยใช้ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเพศเป็นชั้น

3. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษากันคว้าครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

3.1 ตัวแปรด้านส่วนตัว ได้แก่

3.1.1 เพศ

3.1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.2 ตัวแปรด้านครอบครัว ได้แก่

3.2.1 ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว

3.2.2 สัมพันธภาพในครอบครัว

3.3 ตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน ได้แก่

3.3.1 บรรยากาศการเรียนการสอน

3.3.2 สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน

3.3.3 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

3.4 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง สิ่งที่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านส่วนตัว

ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 ตัวแปรด้านส่วนตัว หมายถึง ลักษณะเฉพาะของนักเรียนและสภาพโดยทั่วไปของนักเรียน ได้แก่ เพศและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1.1 เพศ หมายถึง เพศหญิงและเพศชายของนักเรียน

1.1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถของนักเรียนซึ่งวัดจากผลการเรียนเฉลี่ยทุกรายวิชาของการวัดผลกลางภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2539 แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1.1.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง ระดับผลการเรียนที่สูงกว่า 70-100 คะแนน

1.1.2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง หมายถึง ระดับผลการเรียนตั้งแต่ 50-70 คะแนน

1.1.2.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หมายถึง ระดับผลการเรียนที่ต่ำกว่า 50 คะแนน

1.2 ตัวแปรด้านครอบครัว หมายถึง สภาพการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับผู้ปกครองและนักเรียน ความสัมพันธ์ของนักเรียนกับผู้ปกครอง ได้แก่ ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัวและสัมพันธภาพในครอบครัว ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.2.1 ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว หมายถึง รายได้ของบิดามารดาที่ได้รับรวมกันเป็นรายเดือน แบ่งเป็น 3 ระดับ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2535)

1.2.1.1 ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัวสูง หมายถึง ครอบครัวมีรายได้สูงกว่า 10,000 บาท ขึ้นไป

1.2.1.2 ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัวปานกลาง หมายถึง ครอบครัวมีรายได้ตั้งแต่ 5,000 - 10,000 บาท

1.2.1.3 ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำ หมายถึง ครอบครัวมีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท

1.2.2 สัมพันธภาพในครอบครัว หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่บิดา มารดา หรือผู้ปกครองปฏิบัติต่อบุตรด้านการเรียน และพฤติกรรมที่บุตรปฏิบัติต่อบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ด้านการเรียน แบ่งได้ดังนี้

1.2.2.1 พฤติกรรมที่บิดา มารดา หรือผู้ปกครองปฏิบัติต่อบุตรด้านการเรียน ได้แก่ การเอาใจใส่ต่อการเรียนของบุตร ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมทางการเรียนที่โรงเรียนจัดขึ้น ใฝ่ใจในการทำกิจกรรมของบุตรกับเพื่อน ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการเรียน การให้กำลังใจของบิดามารดา หรือผู้ปกครองเพื่อกระตุ้นให้บุตรประสบความสำเร็จทางการเรียน ให้ความรักความห่วงใยใกล้ชิดต่อบุตร และความคาดหวังของบิดามารดา หรือผู้ปกครอง ในด้านการเรียนของบุตร โดยบิดามารดา หรือผู้ปกครองพยายามส่งเสริมสนับสนุน คาดหวังในมาตรฐานการเรียนแก่บุตร เพื่อต้องการให้บุตรประสบผลสำเร็จในการเรียนตามที่บิดามารดา หรือผู้ปกครองมุ่งหวังจัดไว้

1.2.2.2 พฤติกรรมที่บุตรปฏิบัติต่อบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ด้านการเรียน ได้แก่ การขอคำแนะนำและซักถามเมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการเรียน การขอให้บิดามารดา หรือผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการแสดงความความคิดเห็นและรับรู้เรื่องราวต่าง ๆ ในการทำกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น การแสดงความรักและเคารพของบุตรที่มีต่อบิดามารดา หรือผู้ปกครอง การเชื่อฟัง ไม่ทำให้อิดามารดา หรือผู้ปกครอง เสียใจ

1.3 ตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน หมายถึง สภาพการณ์ทางการเรียน ทั้งในและนอกห้องเรียนที่มีผลต่อนักเรียน ได้แก่ บรรยากาศทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนและสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.3.1 บรรยากาศทางการเรียน ได้แก่

1.3.1.1 วิธีการสอนของครู ได้แก่ วิธีการสอนที่ทำให้การเรียนน่าสนใจ ความตั้งใจในการสอน การเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและซักถาม การใช้สื่อประกอบการสอนของครูและสอนครอบคลุมเนื้อหาวิชาตามสังเขปวิชา

1.3.1.2 สถานที่เรียน ได้แก่ การถ่ายเทอากาศภายในห้องเรียน ความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในห้องเรียน ขนาดของห้องเรียนเมื่อเทียบกับปริมาณของนักเรียน บริเวณห้องเรียนปราศจากสิ่งรบกวนต่าง ๆ ดังนี้ เสียง กลิ่น

1.3.1.3 สื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน ได้แก่ ปริมาณของสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอนเมื่อเทียบกับจำนวนครูผู้สอนและนักเรียน ความทันสมัย คุณภาพการใช้งาน

1.3.2 สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่ครูและนักเรียนปฏิบัติต่อกันทั้งในและนอกห้องเรียน ได้แก่ ความสนใจนักเรียนของครู ความสัมพันธ์ที่ดีทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกเป็นกันเอง การสร้างบรรยากาศแห่งความอบอุ่น

1.3.3 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนและเพื่อนปฏิบัติต่อกันด้านการเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน ได้แก่ การช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกันด้านการเรียน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันทางการเรียน ความห่วงใย ใกล้ชิดสนิทสนมซึ่งกันและกัน การทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันในกลุ่มเพื่อนเพื่อให้เกิดความสำเร็จด้านการเรียน

2. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความปรารถนาที่จะประสบความสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ความทะเยอทะยานทางการเรียน ได้แก่ ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มุ่งมั่นในสิ่งที่ต้องการให้ได้ มีความคาดหวังอย่างสูงที่จะประสบผลสำเร็จทางการเรียน

2.2) การพึ่งตนเองทางการเรียน ได้แก่ ค้นคว้าบทเรียนเพิ่มเติมด้วยตนเอง ทบทวนตำราด้วยตนเองอยู่เสมอ ทำงานหรือการบ้านที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเองโดยไม่ลอกคนอื่นหรือให้คนอื่นทำ

2.3 ความกระตือรือร้นทางการเรียน ได้แก่ ตั้งใจเรียน ถามผู้รู้เมื่อมีข้อสงสัยทางการเรียน ทำงานทันทีเมื่อได้รับมอบหมายจากครูไม่ผลัดวันประกันพรุ่ง สนใจในสิ่งที่ศึกษาอยู่ สนุกในการเรียนและสามารถทำงานให้เสร็จในเวลาอันสั้น

2.4 ความรับผิดชอบต่อตนเองทางการเรียน ได้แก่ ตั้งใจทำงานหรือการบ้านให้สำเร็จตรงตามเวลาที่กำหนดโดยไม่ต้องมีผู้อื่นคอยบอกให้ทำ ปฏิบัติหน้าที่ของตนเองในการเรียนอย่างเคร่งครัด ถ้ารับผิดชอบในผลงานของตนแม้ถูกรบกวนในขณะที่ทำงานก็สามารถทำงานนั้นให้สำเร็จได้

2.5 การวางแผนทางการเรียน ได้แก่ การวางแผนเป้าหมายในชีวิต การเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อมก่อนเรียน การวางแผนการทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างมีระบบโดยไม่ทำงานหลายอย่างในเวลาเดียวกัน

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2539 โรงเรียน คอนเมืองทหารอากาศบำรุง กรุงเทพมหานคร ดังนั้นผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งครอบคลุมหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

1. เอกสารและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
 - 1.1 ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
 - 1.2 ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของแอทกินสัน
 - 1.3 ลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรด้านส่วนตัว
 - 2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับเพศ
 - 2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 2.2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 2.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรด้านครอบครัว
 - 3.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว
 - 3.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับสัมพันธภาพในครอบครัว
 - 3.2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพในครอบครัว
 - 3.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับสัมพันธภาพในครอบครัว
4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน
 - 4.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมทางการเรียน
 - 4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับสิ่งแวดล้อมทางการเรียน

1. เอกสารแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

1.1 ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

นักจิตวิทยาและนักการศึกษา ได้ให้ความหมายของคำว่า “แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์” ไว้แตกต่างกันดังนี้

แมคเคลแลนด์ (McClelland, 1953 : 110-111) ได้ให้นิยามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่าหมายถึง ความปรารถนาที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี แข่งขันกับมาตรฐานอันดีเยี่ยม (Standard of Excellence) หรือทำดีกว่าบุคคลอื่น พยายามเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ เกิดความรู้สึกสบายใจเมื่อประสบผลสำเร็จ และมีความวิตกกังวลเมื่อทำไม่สำเร็จหรือประสบความล้มเหลว

ส่วนเมอร์เรย์ (Murray, 1964 : 19) ได้อธิบายความต้องการผลสัมฤทธิ์ (Need for Achievement) ไว้ว่า เป็นความต้องการที่ได้รับผลสำเร็จจากการกระทำในสิ่งที่อยากต้องการที่จะควบคุม จัดกระทำหรือจัดระเบียบ วัตถุ บุคคลหรือความคิด โดยกระทำสิ่งเหล่านั้นอย่างรวดเร็วและมีความเป็นอิสระให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ต้องการเอาชนะอุปสรรคและบรรลุถึงมาตรฐานที่ดีเลิศ ต้องการเป็นคนเก่ง มีความสามารถในการแข่งขันและเอาชนะคนอื่น ๆ ต้องการเพิ่มการยอมรับตนเองโดยการบรรลุความสำเร็จในกิจกรรมที่เป็นอัจฉริยะ

ฮิลการ์ด (Hilgard, 1967 : 153) ให้ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่าเป็นแรงจูงใจชนิดหนึ่งที่ทำให้บุคคลมีการกระทำเพื่อบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ด้วยมาตรฐานอันดีเยี่ยม

ลินด์เกรน (Lindgren, 1967 : 31-34) เน้นความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในรูปของความต้องการความสำเร็จ (Need for Achievement) หรือเขียนย่อเป็น (n - Ach) ความต้องการดังกล่าวเป็นความต้องการที่เปรียบเทียบกับความต้องการขั้นสูงของมาสโลว์ (Maslow) เรียกว่า ความต้องการตระหนักในความสามารถแห่งตน (Self - Actualization) เป็นความต้องการที่จะเข้าใจตนเองทั้งในด้านความสามารถ ความถนัด รวมถึงศักยภาพอื่น ๆ และมีความปรารถนาที่จะใช้ความสามารถและศักยภาพนั้นอย่างเต็มที่

เมตตา พยักษ์ (Mehta Prayag, 1969 : 201-202) ได้นิยามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อาจแสดงได้อย่างใดอย่างหนึ่งตามลักษณะ 3 ประการนี้

1. ความต้องการที่ให้งานที่ตนเองทำ มีความสำเร็จในระดับสูง หรือมีมาตรฐานสูง (Standard of Excellence)

2. งานที่มีลักษณะเป็นเอกลักษณ์ (Unique of Characteristic) เป็นงานที่ทำให้สำเร็จอย่างดีและมีลักษณะเป็นของตนเอง ซึ่งจะชี้ให้เห็นถึงความสำเร็จของบุคคล เช่น ผลงาน

ที่สร้างสรรค์ขึ้นในด้านศิลปะ และงานอื่น ๆ ที่แตกต่างไปจากธรรมดา

3. งานที่ต้องใช้เวลา (Long Term of Work) ลักษณะหนึ่งของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ก็คือ ต้องการความตั้งใจที่ยาวนานในจุดมุ่งหมายของงานนั้น

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2523 : 17) ให้ความหมายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ว่า เป็นความต้องการของบุคคลที่จะฟันฝ่าอุปสรรคโดยไม่ย่อท้อ และต้องการงานให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

สุชาติ สุธรรมารักษ์ (2531 : 186-187) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หรือความมุ่งหวังที่จะประสบผลสำเร็จ ความพยายามฟันฝ่าอุปสรรคในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เอาชนะคนอื่น หรือความต้องการที่จะเพิ่มศักดิ์ศรีของตนเอง ซึ่งความต้องการเหล่านี้เป็นแรงจูงใจให้เกิดการกระทำและนำมาซึ่งสัมฤทธิ์ผล

พระเทพเวที (2533 : 48-50) ได้กล่าวถึงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่ามี 2 แบบคือ แบบที่ 1 เป็นการใฝ่ความเป็นเลิศที่สนับสนุนระบบการแข่งขัน แบบที่ 2 คือ การใฝ่ความเป็นเลิศแท้ซึ่งประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญ 3 ประการ คือ ประการที่ 1 ถ้าทำก็ทำให้ดีเลิศให้ได้ ที่สุดเต็มที่แห่งงานนั้น ๆ ประการที่ 2 มีความเป็นเลิศเพราะดีที่ สุดเต็มที่แห่งความสามารถของตัวเอง และประการสุดท้าย คือ สิ่งนั้นมีความเป็นเลิศโดยเป็นสิ่งที่ดีที่สุดเกื้อกูลที่สุด เป็นประโยชน์ที่สุดแก่ชีวิตและสังคม

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความปรารถนาที่จะบรรลุถึงผลสำเร็จในงานที่ยุ่งยากซับซ้อนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่ขัดขวาง พยายามหาวิธีการต่าง ๆ ในการแก้ปัญหาเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ ต้องการอิสระในการทำงานและการแสดงออก ต้องการชัยชนะในการแข่งขัน มุ่งมั่นที่จะทำให้อิสรภาพ มีความสบายใจเมื่อพบความสำเร็จ และวิตกกังวลเมื่อพบความล้มเหลว

1.2 ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของแอทกินสัน (Atkinson's Achievement Motivation Theory)

แอทกินสัน (McClelland. 1985 : 233-237 ; citing Atkinson. 1964) ได้เสนอทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นโมเดลเชิงคณิตศาสตร์ โดยอาศัยพื้นฐานทฤษฎีการตัดสินใจ (Theory of Decision Making) เพื่อทำนายแนวโน้มของพฤติกรรมมุ่งผลสัมฤทธิ์ แอทกินสันเชื่อว่าสิ่งที่กระตุ้นให้บุคคลกระทำการกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Ta) นั้น ขึ้นอยู่กับผลบวกขององค์ประกอบ 3 ประการ ดังนี้

1. แนวโน้มที่จะประสบผลสำเร็จ (Ts) ซึ่งได้มาจากผลคูณขององค์ประกอบ

3 ตัว ดังนี้

$$Ts = Ms \times Ps \times Is$$

เมื่อ Ms = แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

Ps = การรับรู้โอกาสที่จะประสบผลสำเร็จ

Is = ค่าของสิ่งล่อ (Incentive Value)

2. แนวโน้มที่จะหลีกเลี่ยงความล้มเหลว (Tf) ซึ่งมาจากผลคูณขององค์ประกอบ

3 ตัว ดังนี้

$$Tf = Maf \times Pf \times If$$

เมื่อ Maf = แรงจูงใจที่จะหลีกเลี่ยงความล้มเหลว

Pf = การรับรู้โอกาสที่จะประสบผลล้มเหลว

If = ค่าของสิ่งล่อใจ ที่เป็นหมายของความล้มเหลว ซึ่ง (If = 1-Is)

3. องค์ประกอบซึ่งเป็นอิทธิพลจากภายนอก (Extrmsic Tendency = Text)

ซึ่งทำให้บุคคลปรารถนาที่จะกระทำกิจกรรมนั้นหรือไม่

$$\text{ดังนั้น } Ta = Ts + Tf + Text$$

$$\text{หรือ } Ta = (Ms \times Ps \times Is) + (Maf \times Pf \times If) + Text$$

แอดคินสันได้สรุปโมเดลเป็นสมการเพื่อทำนายแนวโน้มของพฤติกรรมมุ่ง

ผลสัมฤทธิ์ ดังนี้

$$Ta = (Ms - Mf) (Ps - (1 - Ps)) + Text$$

เมื่อ Ta = แนวโน้มที่จะกระทำพฤติกรรมมุ่งผลสัมฤทธิ์

Ms = แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

Mf = ความกลัวความล้มเหลวหรือความวิตกกังวล

Ps = การรับรู้โอกาสที่จะประสบผลสำเร็จ

Text = แนวโน้มที่จะกระทำพฤติกรรม ที่มีอิทธิพลมาจากภายนอก

1.3 ลักษณะของบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แมคเคลแลนด์ + (McClelland, 1953 : 104) ได้กล่าวถึงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่าเป็นดัชนีชี้วัดถึงควมมีคุณภาพของทรัพยากรมนุษย์อย่างหนึ่ง และได้กำหนดลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงไว้ ดังนี้

1. ทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้สำเร็จ มากกว่าทำเพื่อเลี่ยงความล้มเหลว
2. เลือกทำสิ่งที่เป็นไปได้และเหมาะสมกับความสามารถของตน
3. มีความตั้งใจจริงในการทำงานเพื่อให้สำเร็จอย่างแท้จริง ไม่ใช่เกิดจากโอกาส

และความเชื่อในสิ่งมหัศจรรย์

4. ทำกิจกรรมเพื่อให้บรรลุมาตรฐานของตนเอง ไม่ใช่มีจุดหมายที่รางวัล
- กิลฟอร์ด (Guilford, 1959 : 437-439) กล่าวถึงลักษณะผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ว่าประกอบด้วย

1. ความทะเยอทะยานต่างๆ ไป คือ ความปรารถนาที่จะทำกิจกรรมนั้นให้สำเร็จ
2. มีความเพียรพยายาม ได้แก่ ทำงานให้เป็นผลสำเร็จ
3. มีความอดทนเต็มใจที่จะลำบากแม้ยากเพียงใดก็ตาม

นอกจากนี้ แมคเคลแลนด์ (McClelland, 1961 : 207-256) กล่าวถึงลักษณะพฤติกรรมของผู้ประกอบการ ที่เป็นผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ไว้ดังนี้

1. กล้าเสี่ยงพอสมควร (Moderate Risk - Taking) มีการตัดสินใจที่เด็ดเดี่ยว บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ไม่พอใจทำสิ่งที่ย่ำ ๆ ซึ่งไม่ต้องใช้ความสามารถ หากแต่เลือกทำสิ่งที่ยากเหมาะสมกับความสามารถของตน และทำในสิ่งที่ยากได้สำเร็จ ทำให้ตนพอใจ ส่วนผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ มักไม่กล้าเสี่ยงเพราะกลัวไม่สำเร็จ หรือก็เสี่ยงจนเกินไปทั้ง ๆ ที่รู้ว่าไม่สำเร็จ แต่ก็หวังพึ่งโชค

2. ความกระตือรือร้น (Energetic) หรือความขยันขันแข็งในการกระทำสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงไม่ได้ขยันไปทุกกรณี แต่จะเอาใจใส่มานะพากเพียรต่อสิ่งที่ท้าทาย ย้ำความสามารถของตน เป็นงานที่ต้องใช้สมองคิด และจะทำให้ตนเองเกิดความรู้สึกได้ว่าทำงานสำคัญสำเร็จลุล่วงไปได้

3. ความรับผิดชอบต่อตนเอง (Individual Responsibility) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะพยายามทำงานให้สำเร็จเพื่อความพึงพอใจของตนเอง มิใช่จะหวังให้คนอื่นยกย่องตน ต้องการปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้นไม่ชอบผู้อื่นมาบงการว่าตนควรจะทำอย่างนั้นอย่างนี้

4. ต้องการทราบแน่ชัดในการตัดสินใจ (Knowledge of Result Decision) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะติดตามผลการกระทำของตนว่ามีผลอย่างไร ไม่ใช่คาดคะเนว่าเป็นอย่างนั้นอย่างนี้ และเมื่อทราบผลการตัดสินใจ หรือการกระทำแล้วยังพยายามทำให้ดีกว่าเดิมอีก

5. คาดการณ์ล่วงหน้า (Anticipation of Future Possibilities) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เป็นผู้ที่มีการวางแผนระยะยาว (Long range Planning) เพราะเล็งเห็นการณ์ไกลกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

6. มีทักษะในการจัดระบบงาน (Organizational Skill) ข้อนี้ยังไม่มีหลักฐานการค้นคว้าเพียงพอแต่เป็นลักษณะที่น่าจะให้เกิดสมรรถภาพในการจัดระบบงานยิ่งขึ้น แมคแลนด์ ได้อ้างถึงการค้นคว้าของ เฟรนด์ ว่าในการเลือกผู้ร่วมงานนั้น ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะเลือกผู้ที่มีความสามารถในงานนั้นมากกว่าที่จะเลือกเพื่อนฝูงที่มีคุณสมบัติอย่างอื่น

แกรนตัน (ประสาธ อิศรปรีดา. 2522 : 22 ; อ้างอิงมาจาก Crandall. 1963)

ได้กำหนดพฤติกรรมของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ 3 ลักษณะ ได้แก่

1. มีพฤติกรรมที่มีเป้าประสงค์
2. เป็นพฤติกรรมที่มีเอกลักษณ์ไม่เลียนแบบผู้อื่นทั้งหมด
3. เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้น ในสถานการณ์ที่มุ่งแข่งขันกับมาตรฐานอันคิเยียม

อย่างใดอย่างหนึ่ง

เฮอร์แมน (Herman. 1970 : 354) ได้รวบรวมลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ 10 ประการ ดังนี้

1. มีระดับความทะเยอทะยานสูง (Aspiration Level)
2. ความหวังอย่างมากว่าตนจะประสบผลสำเร็จ ถึงแม้การกระทำนั้นจะขึ้นอยู่กับโอกาส (Risk - Taking Behavior)
3. มีความพยายามไปสู่สถานะที่สูงขึ้นไป (Upward Mobility)
4. อดทนทำงานที่ยากได้เป็นเวลานาน (Persistence)
5. เมื่องานที่กำลังทำถูกขัดจังหวะ หรือถูกรบกวน จะพยายามทำต่อไปให้สำเร็จ

(Task Tension)

6. รู้สึกว่าเวลาเป็นสิ่งไม่หยุดนิ่งและสิ่งต่าง ๆ เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว (Time Perception)

7. คำนึงถึงเหตุการณ์ในอนาคตมาก (Time Perspective)
8. เลือกเพื่อนร่วมงานที่มีความสามารถเป็นอันดับแรก (Partnerchoice)
9. ต้องการให้เป็นที่รู้จักแก่ผู้อื่นโดยพยายามทำงานของตนเองให้ดีขึ้น (Recognition Behavior)

10. พยายามปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ ของตนให้ดีที่สุดเสมอ (Achievement Behavior)

ไวเนอร์ (Weiner. 1972 : 203-215) ได้สรุปลักษณะเด่นของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เปรียบเทียบกับผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ไว้ดังนี้

1. ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ตั้งใจทำงานดีกว่า อดทนต่อความล้มเหลว ชอบเลือกงานสลับซับซ้อนมากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

2. ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ชอบริเริ่มกระทำสิ่งต่างๆ ด้วยความคิดของตนเองมากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

สำหรับ พรรณี รุทัย เจนจิต (2533 : 312) ได้กล่าวถึงลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำไว้ ดังนี้

1. ลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง

1.1 เป็นผู้ที่มีความบากบั่น พยายามที่จะเอาชนะความล้มเหลวต่าง ๆ พยายามที่จะไปให้ถึงจุดหมายปลายทาง

1.2 เป็นผู้ที่ทำงานมีแผน

1.3 เป็นผู้ที่ตั้งระดับความคาดหวังสูง

2. ลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

2.1 เป็นผู้ที่ทำงานแบบไม่มีเป้าหมาย

2.2 ตั้งเป้าหมายในวิถีทางที่จะหลีกเลี่ยงความล้มเหลว อาจจะตั้งเป้าหมายง่ายหรือยากเกินไป

2.3 ตั้งระดับความคาดหวังไว้ต่ำ

ฐิติพ อ่อนโลกสูง (2522 : 47-48) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมที่แสดงว่ามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ดังนี้

1. ทำสิ่งที่ยาก ๆ มีความมานะพยายาม สนุกสนานและชอบที่จะทำกิจกรรมนั้น

2. ชอบการแข่งขัน ต้องการชัยชนะ

3. มีความทะเยอทะยาน

4. ต้องการปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้นเสมอ

5. มีจุดประสงค์ในการทำกิจกรรมที่เด่นชัดและแน่นอน

6. พฤติกรรมที่แสดงออกจะมีเอกลักษณ์ของตัวเอง

สุขสมร ประพัฒน์ทอง และดวงเดือน พันธุมนาวิน (2523 : 25) ได้กล่าวถึงผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงว่า จะเป็นผู้ที่ไม่ปฏิเสธปัญหาที่เกิดขึ้นกับตน แต่จะมีความมุ่งมั่นที่จะแก้ปัญหา มีความอดทนอดกลั้น ไม่ยอมแพ้อุปสรรคที่ขัดขวางง่ายจนเกินไป

คารณี วงษ์อยู่น้อย (2525 : 73-74) ได้สรุปลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ 2 พวก ดังนี้

1. พวกที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะมีพฤติกรรมดังนี้

1.1 กล้าเสี่ยงพอสมควร

1.2 มีทักษะในการจัดระบบงาน

- 1.3 มีระดับความทะเยอทะยานสูง
- 1.4 มีระดับความคาดหวังไวสูง
- 1.5 อดทนทำงานที่ยากได้เป็นเวลานาน
- 1.6 เล็งการณ์ไกล และมีแผนระยะยาว
- 1.7 เลือกเพื่อนร่วมงานที่มีความสามารถเป็นอันดับแรก
- 1.8 ต้องการทราบแน่ชัดว่าการตัดสินใจของตนมีผลอย่างไร
- 1.9 ขยันขันแข็งในงานที่ต้องใช้สมองและไม่จำแบบใคร
- 1.10 ชอบทำงานให้สำเร็จตามความพอใจของตน ไม่ชอบให้ใครบงการ
- 1.11 มักเลือกในสิ่งที่เป็นไปได้ และเหมาะสมกับความสามารถ
- 1.12 มุ่งที่จะกระทำการต่างๆ ให้สำเร็จมากกว่าทำเพื่อหลีกเลี่ยงความล้มเหลว
- 1.13 เมื่องานที่กำลังทำอยู่ถูกขัดจังหวะหรือถูกรบกวน จะพยายามทำต่อไป

จนสำเร็จ

- 1.14 จะทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุมาตรฐานของตน ไม่มุงรางวัลหรือ

ชื่อเสียง

1.15 คิดว่าทุกสิ่งจะทำสำเร็จได้ด้วยความตั้งใจจริง และการทำงานจริง
 ของคนไม่ใช่เกิดจากโอกาสและไม่เชื่อในสิ่งมหัศจรรย์

2. บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ จะมีลักษณะพฤติกรรมดังนี้

- 2.1 มักผลัดวันประกันพรุ่ง
- 2.2 มักขาดระบบในการทำงาน
- 2.3 ชอบทำงานตามคำสั่งของผู้อื่น
- 2.4 ทำงานไม่ค่อยเสร็จตามกำหนด
- 2.5 ขาดความตั้งใจจริงในการทำงาน
- 2.6 มักไม่ตั้งความคาดหวังจากผลสำเร็จในการทำงาน
- 2.7 ทำงานเพียงเพื่อสำเร็จไม่สนใจคุณภาพของงาน
- 2.8 ชอบขอรับความช่วยเหลือจากเพื่อนหรือบุคคลอื่น
- 2.9 ขณะทำงานถ้าถูกรบกวนจะไม่สามารถทำงานต่อไปได้
- 2.10 เชื่อบุญวาสนาจะทำให้งานที่ทำอยู่ประสบความสำเร็จ
- 2.11 มุงรางวัล หรือชื่อเสียงมากกว่าความสำเร็จของงาน
- 2.12 เมื่อประสบอุปสรรคมักหลีกเลี่ยง ไม่กล้าเผชิญกับอุปสรรค

จากแนวความคิดลักษณะของบุคคลที่มีแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงสรุปได้ดังนี้ ผู้ที่มีลักษณะแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงเป็นผู้ที่มีความพยายาม มานะ อดทนต่อกิจการที่ยากทั้งปวง เป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้นสูง เป็นผู้ที่ยอมรับความผิดพลาดและพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไข เป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีเป้าหมายในการทำงาน มีการวางแผนงานอย่างเป็นระบบ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง และมีความทะเยอทะยานที่เหมาะสมกับสภาพของตน

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรด้านส่วนตัว

2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์กับเพศ

2.1.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

ฟรีสต์ (Frost, 1966 : 927-933) ศึกษาการใช้แบบสอบถามแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ ในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 9 จำนวน 228 คน จำแนกเป็นชาย 136 คน หญิง 92 คน โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 5 กลุ่ม ตามคะแนนความสามารถทางภาษา ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชายกับนักเรียนหญิงมีแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน

เชลล์ (Shell, 1968 : 2409-A) ได้ศึกษาแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเด็กในเกรด 5 และ 6 จำนวน 194 คน โดยใช้ข้อสอบชนิดรูปภาพ (TAT) ของแมคเคลแลนด์ เป็นเครื่องมือวัดแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชายกับนักเรียนหญิงมีแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน

วอสส์ (Voss, 1982 : 5057-A) ได้ทดลองนำเกมการแข่งขันใหม่ ๆ เข้าร่วมในการทำงานในโรงงาน เพื่อศึกษาผลการเปลี่ยนแปลงลักษณะนิสัย (Trait) และแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ของคณงาน จำนวน 142 คน เป็นชาย 53 คน เป็นหญิง 89 คน ที่มาจากรโรงงานทั่วทุกภาคของสหรัฐอเมริกา ทำการทดลองเป็นเวลา 2 เดือน ผลการทดลองพบว่า คณงานชายและหญิงมีคุณลักษณะนิสัยและแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.1.2 งานวิจัยในประเทศ

เมธี โพธิพัฒน์ (2523 : 75) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงงูใจใฝ่สัมพันธ์ และความซื่อสัตย์ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวนรวม 886 คน ซึ่งเป็นนักเรียนในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด แบบสอบถามที่ใช้ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง เป็นแบบ Rating Scale 5 ระดับ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลจากงานวิจัยทั้งในประเทศและในต่างประเทศเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นั้น พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกันและไม่แตกต่างกัน ดังนั้น ผู้วิจัยคาดว่า เพศน่าจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนคอนเมืองทหารอากาศป่ารุ้ง

2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นักจิตวิทยาและนักการศึกษา สนใจองค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและยอมรับว่า การที่บุคคลมีระดับสติปัญญาเท่ากันมิได้หมายความว่า จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่ากัน เพราะการที่บุคคลจะประสบความสำเร็จทางการเรียนได้ดีเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบด้านสติปัญญา (Intellectual Factor) และองค์ประกอบที่ไม่ใช่สติปัญญา (Non Intellectual Factor) ดังที่ ฮาร์วิกเฮสต์ (Harvighurst. 1963 : 506) ได้กล่าวถึง ข้อสรุปของ เทอร์แมน (Terman) ว่า ความแตกต่างของความสำเร็จของแต่ละบุคคลที่มีระดับสติปัญญาเท่ากัน ส่วนใหญ่เนื่องมาจากองค์ประกอบที่ไม่ใช่สติปัญญา

ริงเนสส์ (Ringness. 1968 : 131) กล่าวว่า เด็กที่ประสบความสำเร็จในโรงเรียนมีแนวโน้มที่จะมีความรู้สึกที่ดีเกี่ยวกับตนเอง ช่วยตัวเองได้เมื่อเผชิญกับภาวะความตึงเครียดในที่สุดสามารถปรับตัวได้ และมีสุขภาพจิตดี ส่วนคนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจะมีความวิตกกังวล ท้อถอยและมุ่งร้ายต่อผู้อื่น ซึ่งถ้ามีความวิตกกังวลมาก ๆ จะทำให้คนนั้นมีสุขภาพจิตไม่ดี และจากการศึกษาของ เทเลอร์ (Ringness. 1968 : 140 ; citing Taylor. 1961 : 76) พบว่า คนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะมีการปรับตัวทางด้านอารมณ์ให้เข้ากับสิ่งต่าง ๆ ได้ดีกว่าคนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ซึ่งอาจจะเป็นเพราะว่า คนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงได้รับรางวัลในสังคม มีทัศนคติที่ดีต่อตนเองและคนอื่นในโรงเรียน

2.2.1.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

โดยทั่วไปผลสัมฤทธิ์ (Achievement) หมายถึง ขนาดของความสำเร็จที่ได้จากการทำงานที่ต้องอาศัยพยายามจำนวนหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการกระทำที่อาศัยความสามารถทางร่างกายหรือสมอง ดังนั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงเป็นขนาดของความสำเร็จที่ได้จากการเรียน โดยอาศัยความสามารถเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล ตัวที่บ่งชี้ถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอาจได้มาจากกระบวนการที่ไม่ต้องอาศัยการทดสอบ (Nontesting Procedures) เช่น จากการสังเกต หรือการตรวจการบ้าน หรืออาจอยู่ในรูปของเกรดที่ได้ โรงเรียนต้องอาศัย

กรรมวิธีที่ซับซ้อนและช่วงเวลาในการประเมินอันยาวนาน หรืออีกวิธีหนึ่งอาจวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั่วไป (Published Achievement Tests) จะพบว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่นิยมใช้กันทั่วไป มักอยู่ในรูปของเกรดที่ได้จากโรงเรียนเนื่องจากให้ผลที่เชื่อถือได้มากกว่า อย่างน้อยก่อนการประเมินผลการเรียนของนักเรียน ครูจะต้องพิจารณาองค์ประกอบอื่น ๆ อีกหลาย ๆ ด้านจึงย่อมดีกว่าการแสดงความคืบหน้าหรือความสำเร็จทางการเรียน จากการทดสอบนักเรียนด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั่ว ๆ ไปเพียงครั้งเดียว (อัจฉรา สุขารมณ และอรพินท์ ชูชม. 2530 : 10)

ไพศาล หวังพานิช (2514 : 137) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะและความสามารถของบุคคลอันเกิดจากการเรียนการสอน เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์ของการเรียนรู้ที่เกิดจากการฝึกอบรม หรือเกิดจากการสอน

กู๊ด (Good. 1973 : 7) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ (Achievement) ว่า หมายถึง ความสำเร็จ (Accomplishment) ความคล่องแคล่ว ความชำนาญในการใช้ทักษะหรือการประยุกต์ใช้ความรู้ต่าง ๆ ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Academic Achievement) หมายถึง ความรู้หรือทักษะอันเกิดจากการเรียนรู้ในวิชาต่าง ๆ ที่ได้เรียนมาแล้ว ซึ่งได้จากผลการทดสอบของครูผู้สอน หรือผู้รับผิดชอบในการสอนหรือทั้งสองอย่างรวมกัน

จากที่กล่าวมาพอสรุปความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ความสามารถที่ผู้เรียนได้รับหลังจากการเรียนรู้วิชานั้น ๆ แล้ว ซึ่งจะทราบว่ามีปริมาณมากน้อยเพียงใด โดยพิจารณาได้จากคะแนนผลสอบแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือได้จากการสังเกตพฤติกรรมและความสำเร็จด้านอื่น ๆ ประกอบ

2.2.1.2 การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ครอนบาค (Cronbach. 1970 : 26) กล่าวว่า การวัดผลเป็นการกำหนดตัวเลขหรือสัญลักษณ์เข้ากับสิ่งของหรือเหตุการณ์ที่เป็นไปตามกฎ

อีเบล (Ebel. 1972 : 557) ให้ความหมายของการวัดผลไว้ว่าเป็นกระบวนการในการกำหนดจำนวนตัวเลขให้กับแต่ละหน่วยของชุดวัตถุหรือกลุ่มบุคคล เพื่อให้ชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างกันมากน้อยระหว่างหน่วย ตามลักษณะของหน่วยที่วัดมาได้

ภัทรา นิคมานนท์ (2525 : 1-2) กล่าวถึงการวัดผลว่าเป็นการใช้เครื่องมืออย่างใดอย่างหนึ่งที่จะค้นหาหรือการตรวจสอบเพื่อให้ได้ปริมาณ จำนวน หรือคุณภาพที่มีความหมายแทนพฤติกรรมหรือผลงานของนักเรียนแต่ละคน

เจดิสส์ โนวาสินส์ (2525 : 79) กล่าวว่า การวัดผล เป็นการตรวจสอบระดับความสามารถหรือผลสัมฤทธิ์ (Level of Accomplishment) ของผู้เรียนว่า ได้เกิดการเรียนรู้ในแต่ละรายวิชาไปมากน้อยเพียงใด

จากความหมายของการวัดผลดังกล่าวพอสรุปได้ว่า การวัดผลเป็นกระบวนการกำหนดตัวเลขซึ่งแสดงถึงคุณลักษณะ ปริมาณ เวลาและอื่น ๆ ของพฤติกรรม ที่แสดงออกของบุคคล สิ่งแวดล้อมหรือวัตถุ ที่ต้องการทำการวัด

2.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

ไมเออร์ (Myers. 1965 : 355-363) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สมรรถภาพทางสมอง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา จำนวน 524 คน พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับสมรรถภาพทางสมองในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอีกด้วย

ฟรัสต์ (Frust. 1966 : 927-933) ได้ศึกษาเพื่อใช้แบบทดสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับคะแนนเฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ดี

รัสเซลล์ (Russell. 1969 : 263-266) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเกรด 9 โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาและการอ่าน ปรากฏว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมตตาและคานาเด (ทศพร ประเสริฐสุข. 2525 : 75-76 ; อ้างอิงมาจาก Mehta and Kanade. 1969) ได้สรุปการฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แก่เด็กในระดับชั้นมัธยมศึกษาในประเทศอินเดีย โดยเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมหลังจากผ่านการฝึกแล้ว 2 ปี พบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมี ฟิสิกส์และคณิตศาสตร์ สูงกว่ากลุ่มควบคุม

นอกจากนี้ ซอง (บุญชม ศรีสะอาด. 2524 : 44 ; อ้างอิงมาจาก Song. 1971 : 2571-A) สรุปผลการวิจัยในกลุ่มนักเรียนเกษตรกรรมในเกาหลีได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะมีความสัมพันธ์ทางการเรียนในทุกวิชาที่เรียน

2.2.2.2 งานวิจัยในประเทศ

สมศักดิ์ สุนทรสุข (2515 : 84-90) ได้ศึกษาผลการสอนแบบสืบสวนสอบสวนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ผลปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมธี โพธิพัฒน์ (2523 : 75) ได้ศึกษาความสัมพันธ์และเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลปรากฏว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมชัย วงษ์นายะ (2524 : 93) ได้ศึกษาตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เพ็ญพิมล กุศิริวิเชียร (2526 : 84) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่อยู่นอกเหนือความสามารถทางด้านสติปัญญา ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมักร ไวยขุนทด (2530 : 88) ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความสนใจในวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยการสอนแบบระบบการสอนส่วนบุคคลกับการสอนตามคู่มือครูของ สสวท. พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่เรียนคณิตศาสตร์โดยการสอนแบบระบบการสอนส่วนบุคคลกับการสอนตามคู่มือครูของ สสวท. แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อุบล ภูธรราช (2530 : 62) ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องพื้นที่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยการใช้นิทานโมดูล และการสอนตามคู่มือครูของ สสวท. พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในวิชาคณิตศาสตร์ของกลุ่มทดลองแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จรูญ เรืองประพันธ์ (2531 : 78) ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยหลักการเรียนรู้เพื่อรู้แจ้งกับการสอนตามคู่มือครูของ สสวท. พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากงานวิจัยทั้งในประเทศไทยและในต่างประเทศ สรุปได้ว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ดังนั้นผู้วิจัยคาดว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน่าจะเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนคอนเมืองทหารอากาศป่ารุ้ง

8. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรด้านกรอบคร่าว

3.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว

3.1.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

แมคเคลแลนด์ (McClelland, 1961 : 178-280) ได้ศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับพื้นฐานทางสังคม โดยศึกษาจากพื้นฐานทางสังคมคืออาชีพของบิดาจากกลุ่มตัวอย่างที่มีตำแหน่งเป็นผู้จัดการระดับกลางของประเทศโปแลนด์ อิตาลี ตุรกี ซึ่งได้ผลดังนี้ ผู้จัดการชาวโปแลนด์ ถ้าเป็นผู้ที่มีพื้นฐานทางสังคมสูงขึ้นไป ก็จะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้นด้วย ส่วนของชาวอิตาลีและตุรกีนั้น จะเห็นว่าผู้จัดการระดับกลางจากพื้นฐานสังคมระดับกลางจะมีความต้องการสัมฤทธิ์สูงกว่าพวกที่มาจากพื้นฐานสังคมต่ำและสูง

แมคเดวิด (McDavid, 1963 : 60) กล่าวว่า ยังมีหลักฐานยืนยันว่าผู้ที่เป็นชนกลุ่มน้อยและผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำกว่ากลุ่มอื่น

เมตตา พัยคัม (Mehta Prayag, 1969 : 202) ได้ศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาในกรุงนิวเดลีเพื่อให้ทราบระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชาย ระดับชั้นมัธยมศึกษา และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับความต้องการผลสัมฤทธิ์ (Achievement Demand) ของนักเรียนที่มีฐานะทางครอบครัวและทางสังคมแตกต่างกันด้วย จากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชายระดับชั้นมัธยมศึกษาเกรด 9 ในกรุงนิวเดลี จำนวน 975 คน ซึ่งเลือกจากโรงเรียนมัธยมศึกษาต่าง ๆ จำนวน 165 โรงเรียน โดยใช้แบบทดสอบ TAT ชนิดรูปภาพ ที่ได้ปรับปรุงให้เหมาะสมที่จะนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยพบว่า ฐานะทางสังคม เศรษฐกิจ และรายได้ของบิดามารดาไม่ทำให้ระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนแตกต่างกัน

3.1.2 งานวิจัยในประเทศ

จินตนา อินทรไทย (2525 : 48-49) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 300 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมแตกต่างกันมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 คือนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ มีแรงงูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำที่สุด ส่วนนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมระดับกลาง มีแรงงูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงที่สุด

จากการศึกษาการวิจัยทั้งในประเทศไทยและในต่างประเทศเกี่ยวกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวกับแรงงูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นั้น พบว่า ผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำจะมีแรงงูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำกว่ากลุ่มอื่น จะมีเพียงบางรายงานเท่านั้นที่ไม่พบความแตกต่าง

3.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพในครอบครัว

3.2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพในครอบครัว

สัมพันธภาพในครอบครัวมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคล สัมพันธภาพที่ดีในครอบครัวเกิดจากบุคคลในครอบครัวให้ความรัก ความห่วงใย ความเข้าใจซึ่งกันและกัน เมื่อประสบปัญหา ก็หันหน้าเข้าปรึกษากัน บิดา มารดาเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดที่เด็กรักและเชื่อฟัง ดังนั้นถ้าบิดามารดาได้ใช้เวลาในการอบรมขัดเกลานิรันดร์เด็ก ให้ความรัก ความอบอุ่นอย่างเพียงพอ เด็กจะประพฤตินในทางที่ดี เป็นสมาชิกใหม่ที่สมบูรณ์ของสังคม ดังที่มีค (Kando, 1971 : 178 ; citing Mead, 1934) กล่าวว่า จากการปฏิสัมพันธ์ เด็กจะเกิดการเรียนรู้ที่จะสวมบทบาทของบุคคลที่อยู่ใกล้ชิด เริ่มด้วยการสวมบทบาทของบิดา มารดา โดยเด็กจะยอมรับเอาเอกลักษณ์ของบิดามารดาและยึดถือเป็นโลกของตัวเอง ขณะเดียวกันก็จะเรียนรู้บทบาทของตัวเองด้วยการสวมบทบาทที่บิดามารดากำหนดให้ บิดา มารดา จึงเป็นบุคคลที่ฝึกให้เด็กรู้จักประพฤติดุปฏิบัติเหมาะสมกับบทบาทของตนเองในสังคม

โกลด์เนอร์และโกลด์เนอร์ (Gouldner and Gouldner, 1963 : 52) ศึกษาพบว่า ผู้ที่มีปฏิสัมพันธ์กับเด็กจะอธิบายลักษณะของเด็กหลาย ๆ ลักษณะตามที่รับเอาเอกลักษณ์ของสังคมไว้ และคาดหวังว่าเด็กจะประพฤติดำเนินไปเป็นไปตามลักษณะที่กำหนดให้ และจะประมาณค่าเด็กตามลักษณะที่กำหนดให้ด้วย บุคคลเหล่านั้นจะสอนเด็กให้รู้จักตัดสินตนเองตามค่านิยม เช่น ความซื่อสัตย์ ความขยันหมั่นเพียร ความสะอาดและความสำเร็จในการเรียน สิ่งเหล่านี้ต่อมาจะกลายเป็นส่วนหนึ่งของพฤติกรรมบุคคล

วาสนา พิทักษ์สาธิต (2527 : 6) ได้จำแนกสภาพแวดล้อมทางบ้านออกเป็น 3 องค์ประกอบด้วยกัน คือ

1. องค์ประกอบด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ซึ่งได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างบิดา มารดา หรือผู้ปกครองกับเด็ก ความสัมพันธ์ระหว่างบิดาและมารดาเอง

ความสัมพันธ์ระหว่างญาติผู้ใหญ่กับเด็ก ระหว่างพี่น้องกับตัวเด็ก และสภาพทั่วไปของครอบครัว

2. องค์ประกอบด้านฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว

ได้แก่ รายรับรายจ่ายของครอบครัว ภาระของผู้ปกครอง การเงินของนักเรียนที่จะใช้จ่ายในเรื่อง การศึกษาและส่วนตัว และความจำเป็นที่ต้องขอความช่วยเหลือทางการเงินจากผู้อื่น

3. องค์ประกอบด้านที่อยู่อาศัย ได้แก่ สภาพของบ้าน ที่ตั้งของบ้าน สิ่งแวดล้อมในบริเวณบ้าน ตลอดจนอาชีพ ขนบธรรมเนียมประเพณีและความเป็นอยู่ของคน ในละแวกนั้น

เมื่อพิจารณาถึงสิ่งที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นว่าในด้านความสัมพันธ์ของ บุคคลในครอบครัว ด้านฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม และด้านสภาพที่ตั้งของบ้านจะอำนวยความสะดวก ช่วยเสริมการเรียนรู้ให้ประสบความสำเร็จในการเรียนยิ่งขึ้น

3.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับสัมพันธภาพในครอบครัว

3.2.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

แอมมอน (ศิริรงค์ ทับสายทอง. 2523 : 42-43 ; อ้างอิงมาจาก Ammons. 1949) พบว่า พ่อมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาทางบุคลิกภาพของลูกเป็นอย่างมาก พ่อเป็นผู้แสดงให้เด็กเห็นถึงลักษณะทางการตอบโต้ทางอารมณ์ กิจกรรมทางสังคม ความสนใจ ตนเองและความทะเยอทะยาน การที่พ่อมีส่วนร่วมในครอบครัวในลักษณะประชาธิปไตยจะทำให้ ลูกคุ้นเคยและปรารถนาใช้พ่อเป็นตัวแบบในการสร้างบุคลิกลักษณะ ทั้งด้านความสนใจ นิสัยใจคอ ความมีวินัย ความมีอำนาจ และรู้จักแนวทางในการจัดชีวิต

ฮาร์นีย์ (ประมวญ ดิคคินสัน. 251๑ : 44-51 ; อ้างอิงมาจาก Harney. n.d) พบว่า เด็กที่เติบโตในครอบครัวที่พ่อแม่ปล่อยปละละเลย ชอบบ่นจู้จี้ ไม่เอาใจใส่ ก็จะปลูกฝังทัศนคติแบบเดียวกันให้กับเด็ก ทำให้เด็กกลายเป็นคนขาดความเคารพนับถือตนเอง ขาดระเบียบแบบแผนในการทำงาน เฉื่อยชาไม่กระตือรือร้น ไม่มีความทะเยอทะยาน ไม่สามารถรับผิดชอบและเป็นตัวของตัวเองได้เลย

โรเซน และคิแอนเครท (มารีสา รัฐปิตย์. 2532 : 35-37 ; อ้างอิงมาจาก Rosen and D' Andrade. 1959) ได้ศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างบิดาและมารดา กับเด็กที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงและต่ำ ผู้ทดลองต้องการทราบว่าขณะที่เด็กได้รับคำสั่งให้ทำงาน นั้น บิดามารดามีปฏิกิริยาต่อเด็กอย่างไร คาดหวังผลสำเร็จอย่างไร สูงหรือต่ำกว่ามาตรฐาน และหวังให้เด็กพึงตนเองได้เพียงไร ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะของพ่อแม่มีแบ่งได้เป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. ประเภทแสดงอำนาจเหนือเด็ก ทำให้เด็กมีการพึ่งตนเองต่ำและมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ บิดาจะเป็นผู้ตัดสินใจให้และมีการบังคับเด็กให้ทำงานให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานที่สุด

2. ประเภทที่บิดา มารดามีความคาดหวังในมาตรฐานการทำงานของเด็กต่ำ ทำให้เด็กมีการพึ่งตนเองต่ำ และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำด้วย

3. ประเภทบิดา มารดาไม่เคร่งเครียดกับเด็กมากเกินไป และไม่ปล่อยเด็กมากเกินไป เด็กพวกนี้จะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง

การศึกษาของ โรเซน พบว่า มารดาที่เข้มงวด กำหนดแนวทางการตัดสินใจของลูกจะทำให้เด็กมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ถ้าบิดาแสดงอำนาจเหนือเด็กและมีการบังคับเด็กให้ทำงานให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานที่สุด เด็กจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และบิดา มารดาที่คาดหวังในมาตรฐานการทำงานของเด็กต่ำ เด็กจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

แมคเคลแลนด (McClelland, 1961 : 253) พบว่า มีความสัมพันธ์กันสูงระหว่างพ่อแม่ที่เข้มงวดกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำของลูก และจากการศึกษาในประเทศตุรกี เฉพาะกลุ่มนักธุรกิจที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง พบว่า ในช่วงวัยเด็กมักจะหลบหลีกผู้ปกครองที่เข้มงวด

แคลเคล และ เลสเซอร์ (Kandel and Lesser, 1962 : 221-222) ศึกษาเรื่องการศึกษาของวัยรุ่น ในสหรัฐอเมริกา พบว่า การตัดสินใจของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์โดยตรงต่อการศึกษาของบุตรมากกว่าสภาพทางเศรษฐกิจและกลุ่มเพื่อน

3.2.2.2 งานวิจัยในประเทศ

มธุรส วีระกำแหง (2515 : 53) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การคิดแบบไม่ยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง การอบรมเลี้ยงดูในการฝึกให้พึ่งตนเอง และในการยับยั้งการพึ่งตนเองของเด็กไทยเชื้อชาติไทยและเด็กไทยเชื้อชาติจีน พบว่า แม่ไทยฝึกให้ลูกพึ่งตนเองมากกว่าแม่จีน แต่ปรากฏว่าเด็กจีนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากกว่าเด็กไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และแม่จีนที่ฝึกให้ลูกพึ่งตนเองมากจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ถ้าฝึกให้ลูกพึ่งตนเองน้อยจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำและแม่ไทยที่ฝึกให้ลูกพึ่งตนเองมากและน้อย ลูกจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ แต่ถ้าฝึกให้ลูกพึ่งตนเองปานกลางจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง

दनัย งามมานะ (2518 : 46) ได้ศึกษาความรู้สึกรับผิดชอบ ความอยากรู้อยากเห็น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และ 7 ที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยกับแบบเอาใจใส่มากเกินไป พบว่า พ่อแม่ที่ให้ความคุ้มครองเกินไปจะทำให้เด็กมีความรู้สึกรับผิดชอบ ความอยากรู้อยากเห็นและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

จากการศึกษางานวิจัยทั้งในประเทศไทยและในต่างประเทศเกี่ยวกับสัมพันธภาพในครอบครัวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ พบว่า สัมพันธภาพในครอบครัวมีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งผู้วิจัยคาดว่าสัมพันธภาพในครอบครัวน่าจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนคอนเมืองทหารอากาศบำรุง

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน

4.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมทางการเรียน

วิรัช วรรณรัตน์ (2523 : 21-23) ได้กล่าวถึงความสำคัญของสภาพแวดล้อมกับการพัฒนานุคลิกภาพของนักเรียนว่า โรงเรียนมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของนักเรียนเป็นอันดับสองรองลงมาจากบ้าน วัตถุประสงค์ของการศึกษาก็เพื่อจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนให้เป็นที่พึงปรารถนาของสังคมและอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของนักเรียนมี ดังนี้

1. พฤติกรรมการบริหารโรงเรียน เป็นการแสดงออกซึ่งกิจกรรมการบริหารของครูใหญ่เป็นสำคัญ เกี่ยวกับการปฏิบัติต่อครูและนักเรียน พฤติกรรมเหล่านี้หากให้ความสนใจและปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอก็จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น

2. พฤติกรรมของครู ครูประจำชั้นเป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด พฤติกรรมของครูเป็นแบบอย่างที่นักเรียนมักเอาเป็นแบบในการประพฤติปฏิบัติ ครูที่ดีจะสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนักเรียนให้ดีขึ้นได้

3. สภาพแวดล้อมในโรงเรียน เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมนักเรียนที่สำคัญอย่างหนึ่ง เช่น การจัดบริเวณโรงเรียนไม่สวยงาม ไม่มีระเบียบก็จะไม่ช่วยให้นักเรียนเปลี่ยนบุคลิกภาพให้เป็นที่พึงปรารถนาได้ หากจัดสภาพแวดล้อมโรงเรียนให้น่าอยู่สะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย มีสภาพเหมือนกับบ้านของนักเรียน ก็จะมีส่วนช่วยให้นักเรียนได้ประสบการณ์ที่เจริญงอกงามต่อไป โดยต้องให้นักเรียนมีส่วนในการจัดสภาพแวดล้อม

4. กระบวนการเรียนการสอน หากได้มีการวางแผนหรือกำหนดเป้าหมายล่วงหน้าไว้ก่อนเกี่ยวกับความต้องการเปลี่ยนพฤติกรรมและบุคลิกภาพของนักเรียนในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ก็ดำเนินการสอนตามขั้นตอนและกิจกรรมให้ไปสู่เป้าหมายที่ต้องการให้มากที่สุด

5. แบบแผนพฤติกรรมของนักเรียนในโรงเรียน ตามปกตินักเรียนที่เข้าใหม่แต่ละโรงเรียน มีจำนวนไม่เกิน 1 ใน 4 ของนักเรียนในโรงเรียนทั้งหมด และถ้านักเรียนเข้าใหม่จะพยายามเลียนแบบพฤติกรรมบุคลิกภาพของนักเรียนเก่า ถ้าแบบแผนพฤติกรรมของนักเรียนเก่าโดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ดี ก็จะสามารถดึงดูดให้นักเรียนใหม่ปฏิบัติตามด้วย

โรงเรียนจึงควรพยายามให้แบบแผนพฤติกรรมและบุคลิกภาพของนักเรียนโดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์น่าพอใจอยู่เสมอ จะมีส่วนช่วยให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพไปในทางที่พึงปรารถนา

ปัญญา สมบูรณ์ศิลป์ (2523 : 45-46) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการมีสภาพแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะในโรงเรียน สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมและโครงการต่าง ๆ ภายในโรงเรียนมีผลโดยตรงต่อชีวิตและสุขภาพของนักเรียนในแง่ต่าง ๆ กัน ในแง่บวกคือ การทำให้นักเรียนมีความสุขสบาย ร่าเริงมีความสุข รักสวยงาม หรือในแง่การป้องกันมิให้เกิดโรคและป้องกันภัยอันตรายจากการบาดเจ็บต่าง ๆ และในแง่การช่วยให้นักเรียนพัฒนาการเรียน การศึกษา กล่าวโดยสรุป สภาพแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะในโรงเรียนจะช่วยให้เกิดผลทั้ง 3 ด้าน คือ

1. ผลทางบวก สภาพแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะในโรงเรียนจะทำให้โรงเรียนเป็นสถานที่เรียนที่น่าไปเรียน การระบายอากาศที่ดีและการจัดแสงสว่างให้เหมาะสมจะช่วยให้ห้องเรียนน่าอยู่เรียนได้สบายยิ่งขึ้น อาคารเรียนที่สะอาดเรียบร้อยจะทำให้ครูและนักเรียนอยากเข้าไปอยู่มากกว่าอาคารเรียนที่สกปรก การมีน้ำดื่มอย่างเพียงพอ การจัดที่นั่งให้สบาย และโรงอาหารที่เรียบร้อยก็เป็นสิ่งที่ทุกคนต้องการ สัมพันธภาพอันดีระหว่างครูกับนักเรียนจะช่วยส่งเสริมสุขภาพจิตของทั้งสองฝ่าย การใช้วิธีสอนที่ดีจะเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ประสบความสำเร็จบ่อยครั้ง และช่วยส่งเสริมให้นักเรียนคิดกิจกรรมที่สร้างสรรค์ จะช่วยให้นักเรียนมีความสนใจในงานของตนได้นาน ทำให้นักเรียนอยากตอบสนองด้วยการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดจนทำให้นักเรียนมีความสุขด้วย

2. การป้องกันโรคภัยหรืออันตรายต่าง ๆ โดยการร่วมมือกับแพทย์หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขจะช่วยป้องกันการแพร่ระบาดของโรคต่าง ๆ

3. พัฒนาด้านการเรียน สภาพแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะในโรงเรียนมีอิทธิพลต่อความสามารถในการเรียน กระบวนการทางด้านจิตวิทยาอันสลับซับซ้อนของการเรียนรู้เป็นผลมาจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสภาพแวดล้อม และบุคคลได้รับอิทธิพลมาจากองค์ประกอบต่าง ๆ ทั้งทางกายและทางจิตใจ

ทศพร ประเสริฐสุข (2525 : 96) เสนอแนะว่า การจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน การใช้สื่อ วิธีการสอนต่าง ๆ ก็สามารถเพิ่มแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนให้กับนักเรียนได้

สุปัญญา กิตติสาร (คาระณี พัฒนศักดิ์ภิญโญ. 2533 : 3 ; อ้างอิงจากสุปัญญา กิตติสาร. 2529 : 41) สรุปว่า การที่จะทำให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนต้องให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ โดยครูจะต้องให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและแสดง

ความสามารถมากที่สุด มีความสัมพันธ์และไว้วางใจกันและกันระหว่างเพื่อนและครูโดยสามารถเรียนรู้จากการทำกิจกรรมร่วมกัน มีบรรยากาศแห่งการยอมรับซึ่งกันและกัน ส่งเสริมความรู้สึกว่าตนเองเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล่าวคือ ให้ผู้เรียนรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง มีความเข้าใจและวิเคราะห์ความรู้สึกจากประสบการณ์ในชีวิต ครูเป็นผู้นำความรู้อย่างสนับสนุนประสบการณ์ของนักเรียนและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของนักเรียนในชั้น

นางเยาว์ พงษ์ประดิษฐ์ (2534 : 8) ได้แบ่งสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูพิบูลสงคราม ซึ่งปัจจุบันเรียกชื่อว่า สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนักศึกษา ออกเป็น 5 ด้าน คือ

1. สภาพแวดล้อมด้านบรรยากาศการเรียนการสอน
2. สภาพแวดล้อมด้านความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน
3. สภาพแวดล้อมด้านกิจกรรม
4. สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร
5. สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก

แอนเดอร์สัน (Anderson. 1970 : 135-152) ได้ศึกษาผลของการบรรยากาศในชั้นเรียนที่มีต่อผู้เรียน โดยได้ระบุถึงลักษณะบรรยากาศที่มีอิทธิพลและส่งเสริมต่อ ความรู้ ความรู้สึกและพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียนไว้ดังนี้

1. ความเป็นกันเอง ความรู้สึกใกล้ชิดสนิทสนม ความคุ้นเคยของสมาชิกในกลุ่มผู้เรียน
2. การ แบ่งกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมการเรียนต่าง ๆ ตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้
3. การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ กิจกรรมการเรียนที่มีรูปแบบที่สามารถปฏิบัติได้ และให้ประโยชน์
4. การดำเนินกิจกรรมการเรียนเป็นไปอย่างมีลำดับขั้นตอน ไม่ล่าช้าและมีความสอดคล้องเหมาะสม
5. การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ เช่น หนังสือ เครื่องมือวัสดุที่พร้อมจะใช้ได้ตลอดเวลา
6. การส่งเสริม ความร่วมมือระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้สอน และมีความพยายามที่จะลดความขัดแย้งระหว่างกัน
7. ผู้สอนและผู้เรียนทราบจุดประสงค์และความคาดหวังในการเรียนอย่างชัดเจน

8. สร้างความเป็นธรรมชาติไม่เลือกที่รักมักที่ชังของครู ซึ่งยังผลให้เกิดความไม่เป็นธรรมชาติ

9. ผู้เรียนได้มีโอกาสได้ทำกิจกรรมที่ท้าทายความสามารถอยู่เสมอ

10. สร้างความตื่นตัวและขีดความสามารถอันเป็นสาเหตุของความเบื่อหน่าย

ต่อการเรียนการสอน

11. การตัดสินใจทำกิจกรรมต่าง ๆ มาจากผู้เรียนเป็นส่วนใหญ่

12. ไม่ส่งเสริมการแบ่งพรรค แบ่งพวกในหมู่นักศึกษา

13. ผู้เรียนมีความพึงพอใจกับกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน

14. เสรีภาพมีขอบเขต ไม่ปล่อยปละละเลยจนขาดระเบียบและขาดความ

รับผิดชอบ

จากเอกสารเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมทางการเรียน สรุปได้ว่า สิ่งแวดล้อมทางการเรียน คือ องค์ประกอบต่าง ๆ ภายในโรงเรียน การจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมเป็นการกระตุ้น ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา

4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับสิ่งแวดล้อมทางการเรียน

4.2.1 งานวิจัยในประเทศ

อี (Yee, 1971 : 41-42) ได้ทำการศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน มีอิทธิพลต่อการประสบความสำเร็จอย่างไร โดยแยกเด็กเป็นสองพวก คือ พวกที่ถือตัวครูเป็นศูนย์กลาง และพวกที่ถือนักเรียนเป็นศูนย์กลาง พบว่า พฤติกรรมที่แสดงความจงเกลียดจงชังของครูต่อเด็กทำให้เด็กเป็นคนเฉยเมย ถอยหนี เฉื่อยชาต่อการแก้ปัญหาเป็นปฏิปักษ์กับคนอื่น ก้าวร้าว ปรับตัวไม่ได้

เลียว (Liu, 1975 : 1411-A-1412-A) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนในการสอนโดยการจัดตั้งโครงการขึ้นเพื่อพัฒนาความต่อเนื่องของบทเรียนที่ใช้กับคอมพิวเตอร์เพื่อสอนวิชาความรู้เบื้องต้นในวิชาฟิสิกส์ ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า

1. คอมพิวเตอร์ช่วยสอนสามารถช่วยผู้เรียนได้ดังนี้

1.1 ช่วยให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาดีขึ้น ด้วยวิธีการปฏิบัติ

1.2 ช่วยให้ผู้เรียนสามารถทบทวนบทเรียนที่ได้เรียนในห้องเรียนไปแล้ว

1.3 ทำให้เกิดความแม่นยำในวิชาที่เรียนอ่อน โดยปรับปรุงวิธีการเรียน

1.4 ผู้เรียนสามารถสร้างความสำเร็จด้วยตนเอง

1.5 ทำให้มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาฟิสิกส์

2. คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่เรียนจากคอมพิวเตอร์ช่วยสอน สูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้เรียนจากคอมพิวเตอร์ช่วยสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.2.2 งานวิจัยในประเทศ

คำรง ศิริเจริญ (2524 : 150-151) ได้ศึกษาเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระหว่างวิธีสอน 3 วิธีคือ สอนโดยวิธีเรียนเพื่อรอบรู้เป็นรายบุคคล สอนโดยวิธีเรียนเพื่อรอบรู้เป็นรายกลุ่ม และสอนแบบบรรยายในวิชาวิทยาศาสตร์ พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่วัดหลังจากสอนจบแล้วทั้ง 3 กลุ่ม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05

อุทัย เพชรช่วย (2527 : 64) ได้ศึกษาเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในเรื่องเศษส่วนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำที่สอนโดยกลุ่มเพื่อนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงปานกลาง และสอนโดยครู พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

มะลิ จุลวงษ์ (2530 : 539) ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซ่อมเสริมและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนซ่อมเสริมจากคอมพิวเตอร์ช่วยสอนและครูเป็นผู้สอน พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ที่เรียนจากคอมพิวเตอร์ช่วยสอนและครูเป็นผู้สอนไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากงานวิจัยที่ศึกษาพอสรุปได้ว่า สิ่งแวดล้อมทางการเรียน ได้แก่ บรรยากาศการเรียนการสอน ครูผู้สอน กลุ่มเพื่อน สื่อที่ใช้ในการประกอบการเรียนการสอน มีผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น ซึ่งผู้วิจัยคาดว่าสิ่งแวดล้อมทางการเรียนน่าจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

บทที่ 8

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2539 โรงเรียนคอนเมืองทหารอากาศบำรุง กรุงเทพมหานคร จำนวน 1,859 คน เป็นนักเรียนชาย 869 คน และนักเรียนหญิง 990 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2539 โรงเรียนคอนเมืองทหารอากาศบำรุง กรุงเทพมหานคร จำนวน 1,009 คน เป็นนักเรียนชาย 472 คน และนักเรียนหญิง 537 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากร โดยใช้ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเพศเป็นชั้น

1. จำแนกประชากรออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 ซึ่งมีจำนวนชั้นปีละ 637 คน, 620 คน และ 602 คน ตามลำดับ

2. จำแนกประชากรแต่ละชั้นปีในข้อ 1 ตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม

2.1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้แก่

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจำนวน 209 คน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางจำนวน 220 คน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจำนวน 208 คน

2.1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ได้แก่

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจำนวน 113 คน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางจำนวน 237 คน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจำนวน 207 คน

2.1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้แก่

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจำนวน 170 คน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางจำนวน 222 คน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจำนวน 210 คน

3. จำแนกประชากรตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของแต่ละกลุ่ม แต่ละชั้นปีใน
ข้อ 2 เป็นเพศชายและเพศหญิง

4. รวบรวมอย่างง่ายจากประชากรแต่ละกลุ่มในข้อ 3 โดยใช้ตารางประมาณขนาด
ของกลุ่มตัวอย่างที่มีความเชื่อมั่นร้อยละ 98 ของยามานะ (Yamané, 1970 : 580-581) โดย
กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 345 คน เป็นนักเรียนชาย 165 คนและ
นักเรียนหญิง 180 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 337 คน เป็นนักเรียนชาย 150 คน
และนักเรียนหญิง 187 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 327 คน เป็นนักเรียนชาย 157 คน
และนักเรียนหญิง 170 คน ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามชั้นปีที่กำลังศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเพศ

ชั้นปีที่กำลังศึกษา	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	นักเรียนชาย		นักเรียนหญิง	
		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	สูง	92	50	117	63
	กลาง	119	65	101	55
	ต่ำ	93	50	115	62
	รวม	304	165	333	180
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	สูง	58	32	55	30
	กลาง	112	61	125	68
	ต่ำ	106	57	164	89
	รวม	276	150	344	187
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	สูง	82	45	88	48
	กลาง	101	55	121	66
	ต่ำ	106	57	104	56
	รวม	289	157	313	170
รวมทั้งหมด		869	472	990	537

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วย

- 1. แบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรด้านส่วนตัวนักเรียน ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน
- 2. แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

วิธีสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ

- 1. แบบสอบถามเกี่ยวกับตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้
 - 1.1 ตอนที่ 1 แบบสอบถามด้านส่วนตัวนักเรียน เป็นแบบสอบถามที่ถามเกี่ยวกับเพศ ชั้นปีที่กำลังศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตัวอย่างแบบสอบถามด้านส่วนตัวของนักเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามด้านส่วนตัวของนักเรียน เมื่อ
นักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ☐ ลงในช่อง ☐
และเติมข้อความในช่องว่างให้ครบถ้วน

1. เพศ	☐	ชาย
	☐	หญิง
2. ชั้นปีที่กำลังศึกษา	☐	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
	☐	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
	☐	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

- 3. คะแนนเฉลี่ยสะสมทุกรายวิชาจากการวัดผลกลางภาคเรียนที่ 1
ปีการศึกษา 2539 ได้.....คะแนน

1.2 ตอนที่ 2 แบบสอบถามด้านครอบครัว เป็นแบบสอบถามที่ถามเกี่ยวกับ ฐานะ เศรษฐกิจของครอบครัว สัมพันธภาพในครอบครัว ซึ่งแบ่งได้ดังนี้

1.2.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว

ตัวอย่าง แบบสอบถามเกี่ยวกับฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว

ผู้ปกครองของนักเรียน มีรายได้รวมต่อเดือนประมาณเดือนละ

..... บาท

1.2.2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสัมพันธภาพในครอบครัว มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1.2.2.1 ศึกษานิยามศัพท์เฉพาะ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ สัมพันธภาพในครอบครัว เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

1.2.2.1 ผู้วิจัยได้ศึกษาแบบสอบถามสัมพันธภาพในครอบครัวของเสาวรัตน์ จุลรัตน์ (2535) และกุลวรรณ วิทยาวงศ์จุติ (2526) ผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับ นิยามศัพท์เฉพาะ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามสัมพันธภาพในครอบครัว จำนวน 35 ข้อ นำ แบบสอบถามสัมพันธภาพในครอบครัวไปหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดย นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน คือ ศาสตราจารย์ ดร. ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เมธิรินทร์ ภิญญชน และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรหมริดา แสนคำเครือ เพื่อตรวจสอบ ความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหา ข้อคำถามและภาษาที่ใช้แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้

1.2.2.3 นำแบบสอบถามสัมพันธภาพในครอบครัว จำนวน 25 ข้อ ซึ่ง ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียน รัตนโกสินทร์สมโภช บางเขน กรุงเทพมหานคร จำนวน 100 คน แล้วนำมาตรวจหาคะแนน เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยใช้เทคนิค 25% โดยนำคะแนนที่ตรวจแล้วมาเรียง ลำดับจากสูงสูดมายังต่ำสุด แล้วแยกนักเรียน 25% ที่ได้คะแนนสูง และ 25% ที่ได้คะแนนต่ำ นำค่าเฉลี่ยรายข้อมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้ t - test เลือกข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 05 หรือค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป มาใช้เป็นแบบสอบถาม ได้แบบสอบถาม สัมพันธภาพในครอบครัว จำนวน 23 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 3.53 - 8.77

1.2.2.4 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

(Alpha - coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 132-133)

ซึ่งได้แบบสอบถามสัมพันธภาพในครอบครัว มีค่าความเชื่อมั่น 0.995

1.2.2.5 ลักษณะของแบบสอบถามสัมพันธภาพในครอบครัว เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อใช้วัดเกี่ยวกับสภาพทั่ว ๆ ที่เกี่ยวกับสัมพันธภาพในครอบครัว เป็นแบบสอบถามชนิดกาเครื่องหมาย (✓) หน้าข้อความที่ตรงกับสัมพันธภาพในครอบครัวของนักเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ ลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ

ตัวอย่างแบบสอบถามสัมพันธภาพในครอบครัว

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของ นักเรียนมากที่สุด ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับความคิดของนักเรียนจริงมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนจริงพอสมควร
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน บางครั้งก็ไม่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน
ไม่จริง	หมายถึง	ข้อความไม่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมาก
ไม่จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความไม่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	ไม่จริง	ไม่จริง ที่สุด
1.	ผู้ปกครองจัดซื้ออุปกรณ์การเรียนให้ ข้าพเจ้าอย่างครบครัน					
2.	ผู้ปกครองไม่ค่อยสนใจซักถามเกี่ยวกับการ เรียนของข้าพเจ้า... ..					
3.	หลังเลิกเรียนเมื่อข้าพเจ้ากลับถึงบ้าน ผู้ปกครองถามเกี่ยวกับการเรียนของข้าพเจ้า					
4.	ผู้ปกครองอนุญาตให้ข้าพเจ้าเข้าร่วม กิจกรรมพิเศษต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น ตามความสนใจของข้าพเจ้า.. ..					
5.	เมื่อโรงเรียนจัดทัศนศึกษาดังจังหวัด ผู้ปกครองอนุญาตให้ข้าพเจ้าไปทัศนศึกษา ได้.....					
6.	ผู้ปกครองไม่อนุญาตให้ข้าพเจ้าไปกวาดวิชา กับเพื่อน.....					
7.	ผู้ปกครองแนะนำวิธีการอ่านหนังสือให้ ข้าพเจ้า.....					

เกณฑ์การให้คะแนนของแบบสอบถามด้านสัมพันธภาพในครอบครัว

ข้อความที่มีความหมายทางบวกให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด	ให้	5	คะแนน
จริง	ให้	4	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
ไม่จริง	ให้	2	คะแนน
ไม่จริงที่สุด	ให้	1	คะแนน

ข้อความที่มีความหมายทางลบให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด	ให้	1	คะแนน
จริง	ให้	2	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
ไม่จริง	ให้	4	คะแนน
ไม่จริงที่สุด	ให้	5	คะแนน

เกณฑ์ในการแปลความหมายของสัมพันธภาพในครอบครัว (วิเชียร เกตุสิงห์, 2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ย 3.67 - 5.00 หมายถึง สัมพันธภาพในครอบครัวอยู่ในระดับดี

2.34 - 3.66 หมายถึง สัมพันธภาพในครอบครัวอยู่ในระดับ
ปานกลาง

1.00 - 2.33 หมายถึง สัมพันธภาพในครอบครัวอยู่ในระดับไม่ดี

1.3 ตอนที่ 3 แบบสอบถามด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน เป็นแบบสอบถามที่ถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางการเรียน ได้แก่ บรรยากาศทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน โดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1.3.1 ศึกษานิยามศัพท์เฉพาะ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมทางการเรียน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

1.3.2 ผู้วิจัยได้ศึกษาแบบสอบถามสิ่งแวดล้อมทางการเรียนของ เสาวรัตน์ จุลรัตน์ (2535) และพูนทรัพย์ วงศ์พานิช (2533) ผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามสิ่งแวดล้อมทางการเรียน จำนวน 40 ข้อ นำแบบสอบถามสิ่งแวดล้อมทางการเรียนไปหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำไปให้

ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน คือ ศาสตราจารย์ ดร. ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เมธิรินทร์ ภิญญชน และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรหมธิดา แสนคำเครือ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหา ข้อคำถามและภาษาที่ใช้แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้

1.3.3 นำแบบสอบถามสิ่งแวดล้อมทางการเรียน จำนวน 27 ข้อ ซึ่งปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช บางเขน กรุงเทพมหานคร จำนวน 100 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนนเพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยใช้เทคนิค 25% โดยนำคะแนนที่ตรวจแล้วมาเรียงลำดับจากสูงสูดมาต่ำสุด แล้วแยกนักเรียน 25% ที่ได้คะแนนสูง และ 25% ที่ได้คะแนนต่ำ นำค่าเฉลี่ยรายข้อมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้ t-test เลือกข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป มาใช้เป็นแบบสอบถาม ได้แบบสอบถามสิ่งแวดล้อมทางการเรียน จำนวน 25 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.51 - 6.45

1.3.4 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2531 : 132-133) ซึ่งได้แบบสอบถามสิ่งแวดล้อมทางการเรียน มีค่าความเชื่อมั่น 0.915

1.3.5 ลักษณะของแบบสอบถามด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อวัดความคิดเห็นของนักเรียนต่อสิ่งแวดล้อมทางการเรียนในด้านบรรยากาศทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนและสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เป็นแบบสอบถามชนิดกาเครื่องหมาย ($\sqrt{\quad}$) หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพสิ่งแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ ลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ

ตัวอย่างแบบสอบถามด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทาง
ขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของ
นักเรียนมากที่สุด ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับความคิดของนักเรียนจริงมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนจริงพอสมควร
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน บางครั้ง ก็ไม่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน
ไม่จริง	หมายถึง	ข้อความไม่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมาก
ไม่จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความไม่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน มากที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	ไม่จริง	ไม่จริง ที่สุด
	ด้านบรรยากาศทางการเรียน					
	วิธีการสอนของครู					
0	ครูมีวิธีการสอนที่ทำให้การเรียนน่าสนใจ ..					
00	ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้อง กับเนื้อหาวิชาที่สอน					
	สถานที่เรียน					
0	อากาศในห้องเรียนถ่ายเทดี.....					
00	สภาพห้องเรียนไม่มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย.....					
	สื่ออุปกรณ์การเรียน					
0	อุปกรณ์การเรียนการสอนที่ครูใช้มีสภาพที่ดี ในการใช้งาน.....					
	ความสัมพันธ์ภาพระหว่างครูกับนักเรียน					
0	ข้าพเจ้ารู้สึกว่ ครูไม่เป็นกันเองกับนักเรียน เมื่อข้าพเจ้ามีปัญหาหรือมีข้อสงสัยจึงไม่ กล้าถามครู					
00	ข้าพเจ้ารู้สึกท้อใจในการเรียน เพราะครู สนใจแต่นักเรียนที่เรียนเก่ง.....					
	ความสัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน					
0	เพื่อนให้ความช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยซึ่งกัน และกันด้านการเรียน เช่น ให้ยืมหนังสือ เมื่อนักเรียนไม่เข้าใจก็ช่วยอธิบาย.....					

เกณฑ์การให้คะแนนของแบบสอบถามด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน

ข้อความที่มีความหมายทางบวกให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด	ให้ 5 คะแนน
จริง	ให้ 4 คะแนน
จริงบ้าง	ให้ 3 คะแนน
ไม่จริง	ให้ 2 คะแนน
ไม่จริงที่สุด	ให้ 1 คะแนน

ข้อความที่มีความหมายทางลบให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด	ให้ 1 คะแนน
จริง	ให้ 2 คะแนน
จริงบ้าง	ให้ 3 คะแนน
ไม่จริง	ให้ 4 คะแนน
ไม่จริงที่สุด	ให้ 5 คะแนน

เกณฑ์ในการแปลความหมายของสิ่งแวดล้อมทางการเรียน (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ย 3.67 - 5.00 หมายถึง สิ่งแวดล้อมทางการเรียนอยู่ในระดับดี

2.34 - 3.66 หมายถึง สิ่งแวดล้อมทางการเรียนอยู่ในระดับ

ปานกลาง

1.00 - 2.33 หมายถึง สิ่งแวดล้อมทางการเรียนอยู่ในระดับไม่ดี

2 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษานิยามศัพท์เฉพาะ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.2 ผู้วิจัยได้ศึกษาแบบสอบถามของ ดำรงกุล เหลี่ยมวัฒนา (2536) และ จรัส อุณฐิติวัฒน์ (2532) ผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 45 ข้อ นำแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนไปหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน คือ ศาสตราจารย์ ดร. ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เมธินันท์ ภิณฺฑุชน และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรหมธิดา แสนคำเครือ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหา ข้อคำถามและภาษาที่ใช้แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้

2.3 นำแบบสอบถามแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ ซึ่งปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช บางเขน กรุงเทพมหานคร จำนวน 100 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนน เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยใช้เทคนิค 25% โดยนำคะแนนที่ตรวจแล้วมาเรียงลำดับจากสูงสูดมาต่ำสุด แล้วแยกนักเรียน 25% ที่ได้คะแนนสูง และ 25% ที่ได้คะแนนต่ำ นำค่าเฉลี่ยรายข้อมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้ t-test เลือกข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป มาใช้เป็นแบบสอบถาม ได้แบบสอบถามแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 25 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 3.50 - 11.34

2.4 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 132-133) ซึ่งได้แบบสอบถามแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าความเชื่อมั่น 0.926

2.5 ลักษณะของแบบสอบถามแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อวัดแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดกาเครื่องหมาย (✓) หน้าข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ ลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ

ตัวอย่าง แบบสอบถามเกี่ยวกับข้องกับแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วไปรคทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับความคิดของนักเรียนจริงมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนจริงพอสมควร
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน บางครั้งก็ไม่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน
ไม่จริง	หมายถึง	ข้อความไม่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมาก
ไม่จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความไม่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	ไม่จริง	ไม่จริง ที่สุด
0	ด้านความทะเยอทะยานทางการเรียน ในการเรียนข้าพเจ้ามักเปรียบเทียบผลการเรียนของข้าพเจ้าเสมอ เพื่อจะได้พัฒนาตนเองให้เรียนดีขึ้น.....					
00	เมื่อข้าพเจ้าทำงานที่คลุมออบหมายไม่ถูกต้อง ข้าพเจ้าจะค้นหาวิธีการใหม่ ๆ ที่จะทำให้อุดต้องให้ได้.....					
0	ด้านการพึ่งตนเองทางการเรียน เมื่อมีปัญหาหรือข้อสงสัยในบทเรียน ข้าพเจ้าซักถามครูด้วยตนเอง.....					
00	ข้าพเจ้าทำการบ้านด้วยตนเอง โดยไม่ลอกคนอื่นหรือไม่ให้คนอื่นทำให้.....					
0	ด้านความกระตือรือร้นทางการเรียน เมื่อครูให้การบ้านหรือมอบหมายงานให้ทำ ข้าพเจ้าจะรีบทำการบ้านหรืองานนั้นทันที.....					
0	ด้านความรับผิดชอบต่อตนเองทางการเรียน เมื่อข้าพเจ้าตั้งใจว่าจะทำอะไรแล้ว แต่เมื่อถึงเวลานั้นจริง ๆ ข้าพเจ้าก็ไม่ทำตามที่ตั้งใจไว้.....					
0	การวางแผนทางการเรียน ข้าพเจ้าไม่ได้วางแผนเป้าหมายว่าจะเรียนต่อ....					
00	ข้าพเจ้าคิดเสมอว่าอนาคตของข้าพเจ้าขึ้นอยู่กับความสำเร็จทางการเรียน.....					

เกณฑ์การให้คะแนนของแบบสอบถามแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อความที่มีความหมายทางบวกให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด	ให้	5	คะแนน
จริง	ให้	4	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
ไม่จริง	ให้	2	คะแนน
ไม่จริงที่สุด	ให้	1	คะแนน

ข้อความที่มีความหมายทางลบให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด	ให้	1	คะแนน
จริง	ให้	2	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
ไม่จริง	ให้	4	คะแนน
ไม่จริงที่สุด	ให้	5	คะแนน

เกณฑ์ในการแปลความหมายของแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (วิเชียร เกตุสิงห์.

2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ย	3.67 - 5.00	หมายถึง	แรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน อยู่ในระดับสูง
	2.34 - 3.66	หมายถึง	แรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน อยู่ในระดับปานกลาง
	1.00 - 2.33	หมายถึง	แรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน อยู่ในระดับต่ำ

วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยไปยังโรงเรียนคอนเมืองทหารอากาศบำรุง กรุงเทพมหานคร เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการโรงเรียนคอนเมืองทหารอากาศบำรุง ซึ่งใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองระหว่างวันที่ 9 สิงหาคม 2539 ถึง วันที่ 22 สิงหาคม 2539 ได้ข้อมูลกลับมา 100 %
3. ผู้วิจัยคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่ตอบครบทุกข้อของนักเรียน ปรากฏว่าแบบสอบถามทุกฉบับตอบครบทุกข้อ จึงนำมาตรวจให้คะแนน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลทั่วไปคิดค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรด้านต่าง ๆ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
3. การค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ Stepwise

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ
 - 2.1 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม โดยใช้เทคนิค 25% ของกลุ่มสูง - กลุ่มต่ำ โดยใช้สูตร t-test (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2531 : 139-140)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม
	X_H	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
	X_L	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
	S_H^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มสูง
	S_L^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
	n_H, n_L	แทน	จำนวนนักเรียนของกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำตามลำดับ

2.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์

แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ	α	แทน	สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	n	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถามทั้งฉบับ
	$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ
	S_t^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

3. สถิติที่ใช้วิเคราะห์สมมติฐาน

3.1 หาค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของนักเรียน โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

3.2 หาตัวแปรที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนซึ่งมีความสำคัญเป็นอันดับก่อนหลัง โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ Stepwise โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for WINDOWS

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาคันควัว

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์และการแปลผล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาคันควัวครั้งนี้ เพื่อจะให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้แทนความหมาย ดังนี้

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F - Distribution
df	แทน	Degree of Freedom
SS	แทน	Sum of Squares
MS	แทน	Mean Squares
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	กำลังสองของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
SE	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์
SE_b	แทน	ความคลาดเคลื่อนของการประมาณค่าพารามิเตอร์
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ซึ่งพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ซึ่งพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
$\hat{Y}$	แทน	สมการพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยใช้คะแนนดิบ
Z	แทน	สมการพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยใช้คะแนนมาตรฐาน

a	แทน	ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
Y	แทน	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน
X_1	แทน	เพศ
X_2	แทน	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
X_3	แทน	ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว
X_4	แทน	สัมพันธภาพในครอบครัว
X_5	แทน	บรรยากาศทางการเรียน
X_6	แทน	สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน
X_7	แทน	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลทั่วไปคิดค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรด้านต่าง ๆ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์

สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

3. การค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression
Analysis) แบบ Stepwise

การเสนอผลการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเสนอผลการศึกษาค้นคว้าตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 จำนวนและร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตาม เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว

ตอนที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
ทางการเรียน สัมพันธภาพของครอบครัว บรรยากาศทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างครู
กับนักเรียน และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้าน
สิ่งแวดล้อมทางการเรียนกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์แรงงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ stepwise

ผลการศึกษาอันคว่า

ตอนที่ 1 จำนวนและร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 2.

ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตัวแปร เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว

ตัวแปร	ระดับของตัวแปร	ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	
		จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ	ชาย	472	46.8
	หญิง	537	53.2
	รวม	1009	100.0
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	สูง	268	26.5
	ปานกลาง	370	36.7
	ต่ำ	371	36.8
	รวม	1009	100.0
3. ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว	สูง	361	35.8
	ปานกลาง	503	49.8
	ต่ำ	145	14.4
	รวม	1009	100.0

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น นักเรียนหญิงมีจำนวนมากกว่านักเรียนชาย คือ มีนักเรียนหญิงจำนวน 537 คน คิดเป็นร้อยละ 53.2 นักเรียนชายจำนวน 472 คน คิดเป็นร้อยละ 46.8 เมื่อจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูงมีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 26.6 รองลงมาคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 36.7 และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำมีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.8 ซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปานกลาง และจำแนกตามฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว พบว่า ครอบครัวของนักเรียนที่มีรายได้ระดับต่ำสุด มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 14.4 รองลงมาคือ ครอบครัวของนักเรียนที่มีรายได้ระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 35.8 และครอบครัวของนักเรียนที่มีรายได้ระดับปานกลาง มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 49.8

ตอนที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธภาพในครอบครัว บรรยากาศทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนและสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร แรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธภาพในครอบครัว บรรยากาศทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนและสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ตัวแปร	ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น N = 1,009		
	X	S.D	ระดับคะแนน เฉลี่ย
1. แรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน	3.473	0.393	ปานกลาง
3. สัมพันธภาพในครอบครัว	3.621	0.479	ปานกลาง
4. สิ่งแวดล้อมทางการเรียน			
บรรยากาศทางการเรียน	3.428	0.488	ปานกลาง
สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน	3.518	0.639	ปานกลาง
สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน	3.599	0.621	ปานกลาง

จากตาราง 3 พบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีค่าเฉลี่ยของตัวแปรแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธภาพในครอบครัว บรรยากาศทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และคะแนนความเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าไม่แตกต่างกันมาก

ตอนที่ 3 ค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว ได้แก่ เพศและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตัวแปรด้านครอบครัว ได้แก่ ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัวและสัมพันธภาพในครอบครัว และตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน ได้แก่ บรรยากาศทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนกับแรงงูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงงูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ได้แก่ เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว สัมพันธภาพในครอบครัว บรรยากาศทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	X_6	X_7	Y
X_1	1.000	-.0281	-.0005	.0261	-.0662	.0086	.1165	.0837
X_2		1.000	.1070	.1725	.1313	.0455	.0951	.3375**
X_3			1.000	.1135	.0055	.0005	.0241	.0921
X_4				1.000	.3081	.2691	.3265	.4451**
X_5					1.000	.5650	.2835	.3576**
X_6						1.000	.3332	.3200**
X_7							1.000	.3017**
Y								1.000

**

P < .01

จากตาราง 4 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวพยากรณ์กับแรงงูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าระหว่าง 0.0837 - 0.4451 ซึ่งตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_2) สัมพันธภาพในครอบครัว (X_4) บรรยากาศทางการเรียน (X_5) สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน (X_6) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_7) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนตัวแปร เพศ (X_1) และฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว (X_3) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เพื่อค้นหาตัวแปรเพื่อค้นหาตัวแปรที่สามารถพยากรณ์แรงงูใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอย พหุคูณแบบทีละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ดังปรากฏผลในตาราง 5 -6

ตาราง 5 แสดงการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เมื่อใช้แรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นเกณฑ์ โดยใช้การวิเคราะห์แบบ Stepwise

แหล่งความแปรปรวน	N	df	SS	MS	F
Regression	7	6	53.004	8.834	86.330 **
Residual	1009	1002	102.532	0.102	
Total		1008	155.536		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ พบว่า แรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีความสัมพันธ์กันเชิงเส้นตรงกับ สัมพันธภาพใน ครอบครัว ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บรรยากาศทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียน กับเพื่อน สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนและเพศของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 และสามารถสร้างสมการพยากรณ์ได้ จึงคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พหุคูณ ดังแสดงในตาราง 6

ตาราง 6 แสดงตัวแปรที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้วิธีการวิเคราะห์แบบ Stepwise

ตัวแปร	b	SE _b	β	R	R ²	F
X ₄	.239	.023	.292	.455	.198	106.95**
X ₄ X ₂	.217	.013	.255	.518	.268	95.42**
X ₄ X ₂ X ₆	.119	.025	.148	.559	.312	21.41**
X ₄ X ₂ X ₅ X ₇	.058	.018	.092	.570	.326	10.46**
X ₄ X ₂ X ₅ X ₇ X ₆	.070	.019	.114	.578	.334	12.78**
X ₄ X ₂ X ₅ X ₇ X ₆ X ₁	.064	.020	.081	.584	.341	9.79**

**
P < .01

R² = .341

SE = 0.320

a = 1.365

จากตาราง 6 ผลการวิเคราะห์โดยการดึงตัวพยากรณ์ที่มีความสัมพันธ์ต่ำออกจากสมการถดถอยทีละตัวแปร จนถึงที่สุด พบว่า ตัวพยากรณ์ที่ดีในการพยากรณ์แรงงูใจไฟ้สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ได้แก่ สัมพันธภาพในครอบครัว (X_4) และเมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์อีก 1 ตัว คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_2) พบว่า ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์บรรยากาศทางการเรียน (X_3) พบว่าค่าสหสัมพันธ์พหุคูณเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_7) พบว่า ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ สัมพันธภาพระหว่างครูกับเพื่อน (X_6) พบว่า ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ เพศ (X_1) พบว่าค่าสหสัมพันธ์พหุคูณเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สรุปได้ว่า ตัวพยากรณ์ที่เรียงลำดับจากส่งผลมากที่สุดไปยังน้อยที่สุดที่ส่งผลต่อแรงงูใจไฟ้สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ได้แก่ สัมพันธภาพในครอบครัว ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บรรยากาศทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนและเพศตามลำดับ และสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของแรงงูใจไฟ้สัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ร้อยละ 34.10

ในการสร้างสมการพยากรณ์แรงงูใจไฟ้สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยนำค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์มาเขียนสมการได้ดังนี้

สมการพยากรณ์แรงงูใจไฟ้สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนคอนเมืองทหารอากาศบำรุง โดยใช้คะแนนดิบ

$$\hat{y} = 1.365 + 0.239(X_4) + 0.217(X_2) + 0.119(X_3) + 0.058(X_7) + 0.070(X_6) + 0.064(X_1)$$

สมการพยากรณ์แรงงูใจไฟ้สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนคอนเมืองทหารอากาศบำรุง โดยใช้คะแนนมาตรฐาน

$$Z = 0.292(X_4) + 0.255(X_2) + 0.148(X_3) + 0.092(X_7) + 0.114(X_6) + 0.081(X_1)$$

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
2. เพื่อค้นหาตัวแปรที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจากตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
2. ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนอย่างน้อย 1 ตัวแปร ที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2539 โรงเรียนคอนเมืองทหารอากาศบำรุง กรุงเทพมหานคร จำนวน 1,859 คน เป็นนักเรียนชาย 869 คน และนักเรียนหญิง 990 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2539 โรงเรียนคอนเมืองทหารอากาศบำรุง กรุงเทพมหานคร จำนวน 1,009 คน เป็นนักเรียนชาย 472 คน และนักเรียนหญิง 537 คน

ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากร โดยใช้ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเพศเป็นชั้น

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนคอนเมืองทหารอากาศบำรุง กรุงเทพมหานคร ซึ่งประกอบด้วย

1. แบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับรายละเอียดข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่กำลังศึกษาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่ถามเกี่ยวกับข้อเท็จจริงของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามด้านครอบครัว ได้แก่ ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว และสัมพันธภาพในครอบครัว ซึ่งแบบสอบถามสัมพันธภาพในครอบครัว เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ ลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ จำนวน 23 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.995

ตอนที่ 3 แบบสอบถามด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ ลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ จำนวน 25 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.915

2. แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ ลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ จำนวน 25 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.926

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการโรงเรียนคอนเมืองทหารอากาศบำรุง ซึ่งผู้วิจัยทำการแจกและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ระหว่าง วันที่ 9 สิงหาคม ถึง วันที่ 22 สิงหาคม 2539 รวมทั้งสิ้น 1,009 ฉบับ ได้ข้อมูลกลับมา 100% ผู้วิจัยคัดเลือกแบบสอบถามที่ตอบครบทุกข้อของนักเรียน ปรากฏว่า แบบสอบถามทุกฉบับตอบครบทุกข้อ จึงนำมาตารางให้คะแนนและนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลทั่วไปคิคำร้อยละ
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรด้านต่าง ๆ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
3. การค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ Stepwise

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังต่อไปนี้

1. ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ดังรายละเอียดต่อไปนี้
 - 1.1 ตัวแปรด้านส่วนตัว 2 ตัวแปร ได้แก่ เพศและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
 - 1.2 ตัวแปรด้านครอบครัว 2 ตัวแปร คือ ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัวและสัมพันธภาพในครอบครัว มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
 - 1.3 ตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน 3 ตัวแปร ได้แก่ บรรยากาศทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน อย่างน้อย 1 ตัวแปร สามารถพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้ โดยเรียงลำดับจากตัวพยากรณ์ที่ส่งผลมากที่สุดไปยังส่งผลน้อยที่สุด ได้แก่ สัมพันธภาพในครอบครัว ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บรรยากาศทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนและเพศ ตามลำดับ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ร้อยละ 34.10

3. สมการที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนำค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์มาเขียนสมการได้ดังนี้

สมการพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนคอนเมืองทหารอากาศบำรุง โดยใช้คะแนนดิบ

$$\hat{y} = 1.365 + 0.239(X_4) + 0.217(X_2) + 0.119(X_3) + 0.058(X_7) + 0.070(X_6) + 0.064(X_1)$$

สมการพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนคอนเมืองทหารอากาศบำรุง โดยใช้คะแนนมาตรฐาน

$$Z = 0.292(X_4) + 0.255(X_2) + 0.148(X_3) + 0.092(X_7) + 0.114(X_6) + 0.081(X_1)$$

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่สรุปข้างต้น พบว่า

1. ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1 ผู้วิจัยจึงอภิปรายผลดังนี้

1.1 ตัวแปรด้านส่วนตัว ได้แก่ เพศและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มักเป็นเด็กที่มีความรับผิดชอบ ทะเยอทะยาน กระตือรือร้น รู้จักพึ่งตนเองและรู้วิธีการวางแผนทางการเรียนที่ดี ซึ่งเป็นลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง นอกจากนี้ในสังคมไทยมีความคาดหวังในบทบาทของเพศชายและเพศหญิงแตกต่างกัน ซึ่งเอนกกุล กริแสง (2528 : 26) กล่าวว่า ความแตกต่างระหว่างเพศ เป็นสาเหตุสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้คนเรามีความแตกต่างกัน

ในเรื่องการเรียนรู้ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ เมธี โพธิ์พัฒน์ (2523 : 75) พบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่กำลังศึกษาในระดับประถมศึกษาปีที่ 5 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจากผลการศึกษาครั้งนี้ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ รัสเซล (อุคมลักษณ์ ช้อยศิริ. 2531 : 46 ; อ้างอิงมาจาก Russel. 1969 : 236 - 266) พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนเกรด 9 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ ฟรัสต์ (Frust. 1966 : 927 - 933) ศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ เพ็ญพิมล อุศิริวิเชียร (2526 : 84) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และการศึกษาของ สมชัย วงษ์นาคะ (2524 : 93) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

1.2 ตัวแปรด้านครอบครัว ได้แก่ ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัวและสัมพันธภาพ ในครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เพราะว่า ครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง ทำให้นักเรียนมีความพร้อมด้านอุปกรณ์การเรียน เพราะสามารถซื้ออุปกรณ์การเรียนได้ ครบครัน สามารถเรียนพิเศษเพิ่มเติมได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ แมคเควิด (McDavid. 1963 : 60) พบว่า ฐานะเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน และสอดคล้องกับการศึกษาของ จินตนา อินทรไทย (2525 : 48-49) พบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจ มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ สัมพันธภาพในครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ทั้งนี้เพราะว่าครอบครัวที่มีสัมพันธภาพที่ดี พ่อแม่ให้ความรักความอบอุ่น เอาใจใส่อย่างดีต่อการเรียนของ นักเรียน ให้ความช่วยเหลือและเป็นที่ปรึกษาในเวลาที่มีปัญหาทางการเรียนจึงเป็นแรงผลักดันให้นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง สอดคล้องกับการศึกษาของ โรเซนและดีแอนเดรท (มาริสา รัฐปัตย์. 2532 : 35-37 ; อ้างอิงมาจาก Rosen and D' Andrade. 1959) พบว่า สัมพันธภาพระหว่างครอบครัวมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

1.3 ตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน ได้แก่ บรรยากาศทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนและสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เพราะว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางการเรียนว่า การสอนของครูน่าสนใจ ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน สถานที่เรียนมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย อากาศถ่ายเทได้สะดวก ครูใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนที่ทันสมัยและมีสภาพการใช้งานได้ดี ทำให้การเรียนน่าสนใจ มีความเป็นกันเองระหว่างครูกับนักเรียนและมีความเป็นกันเองระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีการช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ดังนั้นสิ่งแวดล้อมทางการเรียนที่ดีเหมาะสม จึงส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ในทางตรงกันข้าม ถ้านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางการเรียนว่าไม่ดี ไม่เหมาะสม นักเรียนจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ ยี (Yee, 1971 : 27-28) ที่กล่าวว่า ถ้าครูและนักเรียนมีสัมพันธภาพที่ดีก็จะส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ มูลี (Mowly, 1965 : 478) ที่กล่าวว่า องค์ประกอบอื่น ๆ ในชั้นเรียนที่มีผลต่อการเรียนรู้และสุขภาพจิตของนักเรียนเรียน ได้แก่ หลักสูตร ระเบียบวินัย การสอนของครู อารมณ์ของครูและนักเรียน ซึ่งแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนเกิดจากการเรียนรู้ มิใช่เกิดจากพันธุกรรม เมื่อนักเรียนมีโอกาสได้เรียนรู้ด้วยประสบการณ์ตรงหรือรับรู้จากสิ่งที่เป็นรูปธรรมจึงเป็นการเสริมแรงให้ผู้เรียนไปในตัว เป็นการส่งเสริมแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนในตัวบุคคลให้สูงขึ้นกว่าเดิม สอดคล้องกับแนวคิดของ บลูมและบัวดอน (Bloom and Bourdon, 1980 : 13) ที่กล่าวว่า บทเรียนที่ปรากฏบนจอของคอมพิวเตอร์ซึ่งใช้เป็นสื่อการสอนอย่างหนึ่ง ซึ่งเริ่มตั้งแต่การแนะนำการเรียน บทเรียนจะเริ่มจากง่าย ๆ แล้วเพิ่มความยากขึ้น มีคำถามเพื่อเน้นความเข้าใจ เมื่อนักเรียนตอบคำถามคอมพิวเตอร์จะบอกทันทีว่าถูกหรือผิด พร้อมทั้งมีคำติชม ในลักษณะของเสียงหรือคำพูด เมื่อจบบทเรียนแต่ละบทเรียนก็มีการสรุปความคิดรวบยอดและประเมินผลให้ผู้เรียนทราบถึงความก้าวหน้าของตนเอง ซึ่งเป็นการเสริมสร้างแรงจูงใจเป็นอย่างดี ทำให้นักเรียนกระตือรือร้นที่จะเรียนและไม่เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน และสอดคล้องกับแนวคิดของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2521 : 88) ที่กล่าวถึงลักษณะของสื่อประสม เช่น สไลด์ เทปบันทึกภาพ เอกสาร วิดีโอ เป็นต้น ว่าสามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนได้จากการเรียนด้วยประสบการณ์ตรงหรือการรับรู้ในสิ่งที่เป็นรูปธรรม

2. ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน อย่างน้อย 1 ตัวแปร สามารถพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงลำดับจากที่ส่งผลมากที่สุดไปยังส่งผลน้อยที่สุด ซึ่งจากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ตัวแปรสัมพันธภาพในครอบครัว สามารถพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนคอนเมืองทหารอากาศบำรุง กรุงเทพมหานคร ได้ดีที่สุด รองลงมาคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บรรยากาศทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนและเพศ ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

ก. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผลการวิจัยครั้งนี้ สามารถใช้เป็นแนวทางให้ผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์แนะแนว ผู้ปกครอง ตลอดจนตัวนักเรียนได้ทราบว่า มีตัวแปรใดบ้างที่มีความสัมพันธ์ และสามารถพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ได้มากน้อยแตกต่างกันไป เพื่อนักเรียนจะได้ปรับปรุงตนเองให้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนประสบความสำเร็จทางการเรียนได้

2. เนื่องจากตัวแปรด้านสัมพันธภาพในครอบครัวสามารถพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้ดีที่สุด ดังนั้น พ่อแม่ หรือผู้ปกครอง ควรสร้างสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัวและควรตระหนักว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นวัยที่เข้าสู่วัยรุ่น เริ่มมีลักษณะของความเป็นผู้ใหญ่ ซึ่งต้องการการยอมรับ ความไว้วางใจ ความรักความอบอุ่น ความมีอิสระเสรีภาพในการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง นอกจากนี้ พ่อแม่ หรือผู้ปกครองควรเสริมสร้างสัมพันธภาพในครอบครัวในเชิงประชาธิปไตย แนะนำเกี่ยวกับการเรียนและให้กำลังใจบุตร ซึ่งจะส่งผลในการสร้างสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัวและเป็นพลังผลักดันให้นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

3. โรงเรียนควรจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรและกิจกรรมทางด้านการเรียน เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนมีการปะทะสังสรรค์ หรือร่วมมือกับเพื่อน ๆ และครู ตลอดจนผู้ปกครองมากขึ้น เพื่อจะได้สร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน และกระตุ้นให้นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรศึกษาตัวแปรด้านอื่น ๆ ของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน เช่น ทักษะคตินักเรียนที่มีต่อระบบการเรียนการสอน การปรับตัวด้านการเรียน นิสัยในการเรียน เป็นต้น

2. ควรศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในระดับการศึกษาอื่น ๆ เช่น ประถมศึกษา อุดมศึกษา เป็นต้น

3. ควรนำตัวแปรที่พยากรณ์ได้ดีที่สุดไปทำการทดลองเพื่อพัฒนาสัมพันธภาพในครอบครัวให้ดีขึ้น เพราะเป็นการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กุลวรรณ วิทยาวงศ์รุจิ. ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพในครอบครัวกับการปรับตัว. ปรินญา นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2526 .
อัคราเสนา .
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน . องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา . กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ,
2526.
- จินตนา อินทรไทย. ความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจ สังคมและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตกรุงเทพมหานคร . วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525. อัคราเสนา.
- จรูญ เรืองประพันธ์. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิต
ศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยหลักการเรียนรู้เพื่อรู้แจ้ง กับ
การสอนตามคู่มือครู ของ สสวท. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2531 . อัคราเสนา.
- จรรยา สุวรรณทัต, ดวงเดือน พันธุมนาวินและเพ็ญแข ประจันปัจจนิก. “พัฒนาการวัยรุ่นและ
การอบรมเลี้ยงดู,” เอกสารการสอนมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. หน่วยที่ 3 .
นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช , 2521.
- จรัส อุ่นวิวัฒณ์. การรับรู้สาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในวิชาคณิตศาสตร์ของ
นักเรียนที่มีมโนภาพกับตนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่างกัน. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532 . อัคราเสนา.
- เจียรนัย ทรงชัยกุลและประคินันท์ อุปรมัย. “พฤติกรรมวัยรุ่น,” เอกสารการสอน มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช. หน่วยที่ 9-15. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2532.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. นวัตกรรมการและเทคโนโลยีทางการศึกษากับการสอนระดับอนุบาล. กรุงเทพฯ :
ไทยวัฒนาพานิช , 2521.
- ชูชีพ อ่อนโคกสูง. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2 . กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช , 2522.
- คณัย งามมานะ. ความรู้สึกรับผิดชอบ ความอยากรู้อยากเห็นและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ
นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยกับแบบเอาใจใส่มากเกินไป.
ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2518 . อัคราเสนา.

- คาระณี พัฒนศักดิ์ภิญโญ. ผลการใช้ชุดแนะแนวที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนจิระประวีดิวิทยาคม จังหวัดนครสวรรค์. ปรินญา นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533 .
อค์สำเนา.
- คาระณี วงษ์อยู่น้อย. การพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยวิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม. ปรินญา นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525.
อค์สำเนา.
- ดำรง ศิริเจริญ. การทดลองเปรียบเทียบความสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสนใจวิชาที่เรียน อุดมโนภาพ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความแปรปรวนของอัตราการเรียนรู้ระหว่างนักเรียนที่สอนโดยวิธีเรียนเพื่อรู้แจ้ง กับกลุ่มที่สอนโดยวิธีบรรยาย. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2524. อค์สำเนา
- ดำรงกุล เหลี่ยมวัฒนา. ผลของการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเชิงของวิทยาคม. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อค์สำเนา
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. “ความสำเร็จในชีวิตเริ่มในวัยก่อนเรียน,” การพัฒนาและส่งเสริมความเก่งของลูกรัก. กรุงเทพฯ : เจริญวิทย์การพิมพ์, 2523.
- ทศพร ประเสริฐสุข. การสร้างโมเดลการสอนแบบกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์. วิทยานิพนธ์ ค.ค. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525. อค์สำเนา.
- นางเยาว์ พงษ์ประดิษฐ์. ทรรศนะของนักศึกษาที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูพิษณุโลกสงครามพิษณุโลก. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2534. อค์สำเนา
- บุญชม ศรีสะอาด. รูปแบบผลการเรียนในโรงเรียน. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อค์สำเนา.
- ประมวญ ดิฉินสัน. วัยแรก วัยหลัก. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แพร่พิทยา , 2520.
- ประสาธ อิศรปริศา. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : กราฟิการ์ต, 2522.
- ปัญญา สมบูรณ์ศิลป์. หลักการจัดโครงการสุขภาพในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2523.
- พรรณี ชูทัย เจนจิต. “ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรม,” ในจิตวิทยาพื้นฐานเพื่อการแนะแนว. กรุงเทพฯ : สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย, 2533.

พระเทพเวที. การศึกษาที่สากลบนพื้นฐานแห่งภูมิปัญญาไทย. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์พรินต์ติ้งกรุ๊ป, 2532.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.

พูนทรัพย์ วงษ์พานิช. องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับปริญญาตรี (ค.บ.) ของบุคลากรทางการศึกษาและครูประจำการในวิทยาลัยครู กรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523 อัดสำเนา.

เพ็ญพิมล กุศิริวิเชียร. การศึกษารองประกอบที่อยู่นอกเหนือความสามารถทางด้านสติปัญญาที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.

มะลิ จุลวงษ์. การศึกษาค้นคว้าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซ่อมเสริมและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนจากคอมพิวเตอร์ช่วยสอน. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

มาลา วิธมานนท์. ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แบบการรับรู้และการเล็งคุณค่าในการยับยั้งการพึ่งตนเองเปรียบเทียบกับเด็กในนครหลวงกับเด็กในต่างจังหวัดในระดับประถมศึกษาปีที่ 1. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2515. อัดสำเนา.

มธุรส วีระกำแหง. ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การคิดแบบไม่ยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง การอบรมเลี้ยงดูในการฝึกให้พึ่งตนเองและในการยับยั้งการพึ่งตนเองของเด็กไทยเชื้อสายไทยและเด็กไทยเชื้อสายจีน. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2515. อัดสำเนา.

มยุรี สิงห์โทธราช. ความสัมพันธ์ระหว่างมโนภาพแห่งตนและสภาพแวดล้อมในโรงเรียนตามการรับรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักการประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่. ปริญญาโท กศ.ม. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2536. อัดสำเนา.

มาริสา รัฐปัดย์. ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.

เมธี โพธิพัฒน์. ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงจูงใจใฝ่สัมพันธุ์และความซื่อสัตย์ของเด็กไทย. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2523. อัดสำเนา.

วิเชียร เกตุสิงห์. “ค่าเฉลี่ยกับการแปลความหมาย : เรื่องง่าย ๆ ที่บางครั้งก็พลาดได้,” ข่าวสารการวิจัยทางการศึกษา . 18(3) : 8 - 11 ; กุมภาพันธ์ - มีนาคม , 2538.

วิรัช วรรณรัตน์. “สิ่งแวดล้อมกับการพัฒนาคุณภาพของเด็ก,” ครู 5(7) : 12 ; กรกฎาคม 2523. ศีราภรณ์ ทับสายทอง. สุขภาพจิต. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2523.

สงวน สุทธิเลิศอรุณ. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : ส่งเสริมวิชาการพิมพ์, 2525.

สมคิด บุญเรือง. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ความสามารถในการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดชลบุรี. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร , 2516.อัดสำเนา.

สมชัย วงษ์นายะ. การศึกษาตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสระบุรี. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2524.อัดสำเนา.

สมศักดิ์ ชินพันธ์. ความสัมพันธ์ระหว่างปฏิสัมพันธ์ของครูกับนักเรียนในชั้นกับความรู้สึกรับผิดชอบและมโนภาพแห่งตน. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2523 . อัดสำเนา.

สมศักดิ์ สุนทรสุข. การศึกษาผลการสอนแบบสืบสวนสอบสวนที่มีต่อความคิดแบบสืบสวนสอบสวน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร , 2515 .อัดสำเนา.

สมักร ไวยุนทด. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความสนใจในวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยการสอนแบบระบบการสอนส่วนบุคคลกับการสอนตามคู่มือของ สสวท. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2530 . อัดสำเนา.

สมพงษ์ ศิริพัฒน์. ความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการอบรมเลี้ยงดู ความเชื่ออำนาจในตนเองและความรู้สึกผิดชอบ. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2517 . อัดสำเนา.

สถิติแห่งชาติ, สำนักงาน. “รายงานผลเบื้องต้นการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2533 และ พ.ศ. 2535,” สถิติรายปี ประเทศไทย. สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี, 2535. -

สุขสมร ประพัฒน์และดวงเดือน พันธุมนาวิน. “การใช้พื้นที่นันทนาการกระตุ้นพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์ในเด็กไทย,” การวิจัยทางการศึกษา. 10 : 24-33 ; มีนาคม 2523.

สุชาดา สุธรรมรักษ์. เอกสารการสอนวิชา จด 101 จิตวิทยาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน, 2531.

เสาวรัตน์ จุลรัตน์. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.

อุทัย เพชรช่วย. การทดลองสอนคณิตศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยในกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลางเป็นผู้สอนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.

อุดมลักษณ์ ช้อยหิรัญ. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเชิงสร้างสรรค์และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการใช้แบบฝึกกับใช้กิจกรรมตามคู่มือครู. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.

อุบล ภูธรราช. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์เรื่องพื้นที่ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้บทเรียนโมดูลและคู่มือครูของ สสวท. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

เอนกกุล กริแสง. เอกสารประกอบการสอนวิชาจิตวิทยาที่เกี่ยวกับการศึกษา. พินิจโลก แผนกเอกสารและการพิมพ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พินิจโลก, 2521.

Anderson, Mary J . “Effects of Classroom Social Climate on Individual Aiming,” American Educational Research Journal . 7 : March , 1970.

Anastasi, Anne. Testing Problem in Perspective. New York : American Council on Education , 1971.

- Atkinson, John W. Motive in Fantasy, Action and Society. New Delhi : Affiliated, Pvt, Ltd, 1964.
- Broom, Robert B. and Linda Bourdon. "Types and Frequencies of Teacher's Written Instructional Feedback," The Journal of Education Research. 74 : 13-15 ; September - October, 1980.
- Brown, William Thomas. "Consideration of Interrelation of Five Aptitude and Achievement Factors in Successful Male Undergraduate Students at The University of Montana," Dissertation Abstract International, 29 : 3411-A ; August, 1969.
- Bruner, Jerome Seymour. The Process of Education International. Cambridge : Harvard University Press, 1961.
- Cronbach, Lee Joseph. Essentials of Psychological Testing. 3rd ed. New York : Harper, 1970.
- Frust. Edward J. "Validity of Some Objective Scales of Motivation for Predicting Academic Achievement," Educational and Psychological Measurement. 36 (4) : 927 - 933 ; Winter, 1966.
- Good, V.C. Education Dictionary of Education. 2nd ed. New York : McGraw - Hill Book Company, 1973.
- Gouldner, Alvin W. and Helen P. Gouldner. Modern Sociology. New York: Harcourt Brace and World, Inc., 1963.
- Guilford. J.P. Personality. New York : McGraw - Hill, 1959.
- Harvighurst, Robert J. and Bemice L. Neugarten. Society and Education. Boston : Allyn and Bacon, Inc., 1963.
- Herman, Herbert J.M. "A Questionnaire Measures of Achievement Motivation," Journal of Applied Psychology. 54 : 354-355 ; August, 1970
- Hilgard, E.R. Introduction to Psychology. New York : Harcourt Brace and World, Inc., 1967.

- Hilldreth, Gertrude H. Introduction to The Gifted. New York : McGraw - Hill Book Co., 1966.
- Kandel, Denis B. and GERAL S. LESSER . "Parental and Peer Influence on Education Plane of Adolescents," American Sociological Review. 34 (22) : 221-222 ; April, 1962.
- Kando, Thomas M. Social Interaction. St. Lours : The C.V. Mosley Company, 1971.
- Kestembaum, J.M. " Achievement Performance Related to Achievement Motivation and Test Anxiety," Journal of Consulting and Clinical Psychology. 46 : 214 ; February, 1969.
- Lindgren, Henry C. Educational Psychology in Classroom. 3rd ed. New York: John Wiley & Sone, Inc., 1967.
- Liu, Hsi-Chiu. "Computer- Assisted Instruction in Teaching College Physics," Dissertation Abstracts International. 42: 1411-A1412-A ; March, 1975,
- McClelland, David C. And Others. The Achivement Motive. New York : Appleton Century Crofts, Inc., 1953. .
- McClelland, David C. The Achieving Society. New York : Van Nostrand Company, Inc., 1961.
- McClelland, David C. Human Motivation . New York : Scott Foresman Company, 1985.
- McDavid, John W. And H. Herari. Social Psychology : Individuals Group, Societies. New York : Harper & Row, 1963.
- Mehta, Prayag. "The Achievement Motive in High School Boy," National Council of Educational Research and Training. New Delhi : Affiliafed, Pvt, Ltd.,1969.
- Merray, Edward J. Motivation and Emotion. New Jersey : Englewood Cliff, Prentice Hall, Inc.,1964.

- Mouly, George J. Psychology for Effective Teaching. New York : Holt Rinehart and Winston , 1965.
- Myers, Albert E. "Risk Taking and Academic Success and Their Relation to An Objective Measure of Achievement Motivation," Educational and Psychology Measurement. 25 (2) : 335-365 ; Summer, 1965.
- Russell, Ivan L. "Motivation for School Achievement : Measurement Validation," The Journal of Education Research. 62 : 236-266 ; February, 1969.
- Shell, Leon Gene. "Achievement Motivation in Elementary School Children," Dissertation Abstracts International. 29 (8): 2409-A ; February , 1968.
- Voss, Rodney Robert. "The Effect of Participation in New Games Workshop on Competitive A-Trait and Achievement Motivation of Adults," Dissertation Abstracts International. 42 (2) : 5057-A ; June , 1982.
- Wendt, H.W. "Motivation, Effort and Performance." In D. C. McClelland (ed), Studies in Motivation. New York : Appleton Century Crofts, 1955.
- Weiner , Bernard "Attribution Theory Achievement Motivation and Educational Process," Review of Education Research. 42 : 203-215 ; Spring, 1972.
- Yamane, Taro. Statistic : An Introductory Analysis. 2 nd ed. New York : Harper and Row, 1967.
- Yee, Albert H. Social Interaction in Educational Settings. New Jersey : Englewood Cliffs, Prentice Hall, Inc., 1971.

ภาคผนวก ก.

หนังสือขอความร่วมมือและแบบสอบถาม

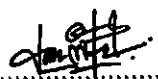
8 สิงหาคม 2539

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักเรียนตอบแบบสอบถาม
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนคอนเมืองทหารอากาศบำรุง

ด้วยข้าพเจ้า นางสาวประกายทิพย์ พิชัย นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนคอนเมืองทหารอากาศบำรุง กรุงเทพมหานคร งานวิจัยดังกล่าว เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ข้าพเจ้าใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านและอาจารย์ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นให้นักเรียนตอบแบบสอบถาม โดยข้าพเจ้าขอแจกแบบสอบถามกับนักเรียนในห้องเรียน และขอใช้เวลาเรียนประมาณ 30 นาที ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามดังกล่าว เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านและอาจารย์ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จะกรุณาให้ความร่วมมือให้นักเรียนตอบแบบสอบถามในครั้งนี้และขอขอบพระคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ประกายทิพย์ พิชัย)

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา

แบบสอบถาม

เรื่อง ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนคอนเมืองทหารอากาศบำรุง
กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามมี 4 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามรายละเอียดข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามด้านครอบครัว

ตอนที่ 3 แบบสอบถามด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน

ตอนที่ 4 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบสอบถามชุดนี้ เป็นแบบสอบถามที่ถามเกี่ยวกับความรู้สึกรู้สึกนึกคิดและลักษณะนิสัย
 ทั่ว ๆ ไป ที่นักเรียนเคยประพฤติปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ไม่มีคำตอบใดถูกหรือผิด คำตอบ
 ที่ได้จะไม่กระทบกระเทือนต่อผลการเรียนของนักเรียน ซึ่งคำตอบทั้งหมดจะเก็บไว้เป็นความลับ
 แต่จะนำไปใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตัวนักเรียนมากที่สุด จึงขอความกรุณาให้นักเรียนตอบให้
 ตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด โปรดตอบให้ครบทุกข้อด้วย

ขอบคุณที่ร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

ประกายทิพย์ พิชัย

นิสิตปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการศึกษา
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 รายละเอียดและข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามด้านส่วนตัวของนักเรียน เมื่ออ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง [] และเติมข้อความลงในช่องว่างให้ครบถ้วน

1. เพศ ☐ ชาย
☐ หญิง

2. ชั้นปีที่กำลังศึกษา ☐ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
☐ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
☐ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

3. คะแนนเฉลี่ยสะสมของการวัดผลกลางภาคเรียนที่ 2 ของปีการศึกษา 2539
 ได้คะแนน.....คะแนน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามด้านครอบครัว

แบบสอบถามฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว

ผู้ปกครองของนักเรียน มีรายได้ต่อเดือนประมาณเดือนละ.....บาท
(รายได้ของบิดา มารดา รวมกัน หรือ รายได้ของผู้ปกครองของนักเรียน)

แบบสอบถามสัมพันธภาพในครอบครัว

ตัวอย่าง แบบสอบถามสัมพันธภาพในครอบครัว

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ
ช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	ไม่จริง	ไม่จริง ที่สุด
(0)	ผู้ปกครองจัดอุปกรณ์การเรียนให้ข้าพเจ้า อย่างครบครัน.....	..✓...				
(00)	ผู้ปกครองไม่ค่อยสนใจซักถามเกี่ยวกับการ เรียนของข้าพเจ้า.....				...✓...	

จากตัวอย่าง

ข้อ (0) จากคำตอบ จริงที่สุด แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีความคิดเห็นว่า ผู้ปกครอง
จัดซื้ออุปกรณ์การเรียนให้นักเรียนอย่างครบครันตรง
กับความเป็นจริงที่สุด

ข้อ (00) จากคำตอบ ไม่จริง แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีความคิดเห็นว่า ผู้ปกครอง
ไม่ค่อยสนใจซักถามเกี่ยวกับการเรียนของนักเรียนไม่
ตรงกับความเป็นจริงมาก

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนพอสมควร
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน บางครั้งก็ไม่ตรงกับ ความคิดเห็นของนักเรียน
ไม่จริง	หมายถึง	ข้อความไม่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมาก
ไม่จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความไม่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด

แบบสอบถามสัมพันธภาพในครอบครัว

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	ไม่จริง	ไม่จริง ที่สุด
1.	ผู้ปกครองซื้ออุปกรณ์การเรียนให้ข้าพเจ้าอย่างครบครัน.....					
2.	ผู้ปกครองไม่ค่อยสนใจซักถามเกี่ยวกับการเรียนของข้าพเจ้า.....					
3.	หลังเลิกเรียนเมื่อข้าพเจ้ากลับบ้าน ผู้ปกครองถามเกี่ยวกับการเรียนของข้าพเจ้า.....					
4.	ผู้ปกครองอนุญาตให้ข้าพเจ้าเข้าร่วม กิจกรรมพิเศษต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น ตามความสนใจของข้าพเจ้า.....					
5.	เวลาโรงเรียนจัดทัศนศึกษาต่างจังหวัด ผู้ปกครองอนุญาตให้ข้าพเจ้าไปได้.....					
6.	ผู้ปกครองไม่อนุญาตให้ข้าพเจ้าไปกวาดวิชากับเพื่อน.....					
7.	ผู้ปกครองแนะนำวิธีการอ่านหนังสือให้ข้าพเจ้า.....					
8.	เมื่อมีเวลาว่างผู้ปกครองจะพูดคุยเกี่ยวกับข้าพเจ้า.....					
9.	ผู้ปกครองช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนเมื่อข้าพเจ้ามีปัญหาเองไม่ได้.....					
10.	เมื่อข้าพเจ้าทำคะแนนสอบได้ไม่ดี ผู้ปกครองให้กำลังใจแก่ข้าพเจ้า.....					
11.	ผู้ปกครองชมข้าพเจ้าเมื่อทำคะแนนสอบได้ดี.....					
12.	เมื่อใกล้สอบ ผู้ปกครองให้กำลังใจข้าพเจ้าในการดูหนังสือ.....					
13.	เมื่อข้าพเจ้ากลับบ้านพักเวลา ผู้ปกครองจะแสดงความห่วงใย.....					
14.	ผู้ปกครองยินยอมให้ข้าพเจ้าเรียนในสาขาการเรียนที่ท่านบอกให้เลือกเรียน โดยไม่คำนึงถึงความต้องการในการเลือกสาขาการเรียนของข้าพเจ้า.....					
15.	เมื่อข้าพเจ้าสอบตก ผู้ปกครองจะลงโทษข้าพเจ้า.....					

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	ไม่จริง	ไม่จริง ที่สุด
16.✓	ผู้ปกครองไม่สนใจว่าข้าพเจ้าจะทำการบ้านหรือไม่ทำการบ้าน.....					
17.	ผู้ปกครองคอยเตือนให้ข้าพเจ้าอ่านหนังสือ.					
18.	ผู้ปกครองให้ข้าพเจ้าเรียนพิเศษหลังเลิกเรียน.....					
19.	ผู้ปกครองให้ข้าพเจ้าเลือกเรียนวิชาที่ข้าพเจ้าถนัด.....					
20.	เมื่อข้าพเจ้ามีปัญหาเกี่ยวกับการเรียน ข้าพเจ้าจะปรึกษาจากผู้ปกครอง....					
21.✓	เมื่อข้าพเจ้ามีปัญหาเกี่ยวกับการเรียน ข้าพเจ้าไม่ปรึกษาผู้ปกครอง.....					
22.✓	ข้าพเจ้าไม่พอใจ เมื่อผู้ปกครองบอกให้ข้าพเจ้าต้องอ่านหนังสือทุกวัน.....					
23.	ข้าพเจ้าทำความเคารพผู้ปกครองทั้งก่อนไปและกลับจากโรงเรียน..					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน

ตัวอย่าง แบบสอบถามด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด เกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้นกับนักเรียนที่โรงเรียน

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	ไม่จริง	ไม่จริงที่สุด
	ด้านบรรยากาศทางการเรียน					
	วิธีการสอนของครู					
(0)	ครูมีวิธีการสอนที่ทำให้การเรียนน่าสนใจ...					...✓.....
(00)	ครูเตรียมอุปกรณ์การสอนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่สอน	...✓....				

จากตัวอย่าง

ข้อ (0) จากคำตอบ ไม่จริงที่สุด แสดงให้เห็นว่า ครูมีวิธีการสอนที่ทำให้การเรียนน่าสนใจไม่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด

ข้อ (00) จากคำตอบ จริงที่สุด แสดงให้เห็นว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่เตรียมอุปกรณ์การสอนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่สอน ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด

จริงที่สุด หมายถึง ข้อความตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด

จริง หมายถึง ข้อความตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนพอสมควร

จริงบ้าง หมายถึง ข้อความตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน บางครั้งก็ไม่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน

ไม่จริง หมายถึง ข้อความไม่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมาก

ไม่จริงที่สุด หมายถึง ข้อความไม่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด

แบบสอบถามสิ่งแวดล้อมทางการเรียน

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จ ร ี ง บ้าง	ไม่จริง	ไม่จริง ที่สุด
	ด้านบรรยากาศทางการเรียน					
	วิธีการสอนของครู					
1.	ครูมีวิธีการสอนที่ทำให้การเรียนน่าสนใจ					
2.	ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่สอน.....					
3.	ครูมุ่งแต่สอนเนื้อหาวิชาเพียงอย่างเดียวโดยไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น.....					
4.	ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่เรียน.					
5.	ครูใช้สื่อประกอบการสอนได้อย่างเหมาะสม.....					
6.	ครูสอนเร็ว นักเรียนฟังไม่ทัน					
7.	ครูเข้มงวดมากทำให้บรรยากาศไม่น่าเรียน.. ..					
	สถานที่เรียน					
8.	อากาศภายในห้องเรียนถ่ายเทดี.....					
9.	สภาพห้องเรียนไม่มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย....					
10.	ห้องเรียนคับแคบ.....					
11.	โต๊ะเก้าอี้มีไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน.....					
12.	สภาพห้องเรียนปราศจากกลิ่นต่าง ๆ เช่น กลิ่นเหม็นจากห้องน้ำ น้ำเน่าเสียจากคลอง กลิ่นขยะ กลิ่นอาหารจากโรงอาหาร.					
	สื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน					
13.	อุปกรณ์การเรียนการสอนที่ครูใช้มีสภาพที่ดีในการใช้งาน.....					
14.	แต่ละห้องมีอุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างเพียงพอ.....					

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จ ริ ง บ้าง	ไม่จริง	ไม่จริง ที่สุด
15	ด้านสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณครูไม่เป็นกันเองกับนักเรียน เมื่อ ข้าพเจ้ามีปัญหาหรือมีข้อสงสัยจึงไม่กล้าถามครู...		.			
16.	ข้าพเจ้ารู้สึกท้อใจในการเรียน เพราะครูสนใจแต่นักเรียนที่เรียนเก่ง .					
17.	ครูรับฟังเหตุผลของนักเรียน..					
18.	เมื่อนักเรียนขอความร่วมมือในการจัดกิจกรรมพิเศษจากครู ครูก็ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมพิเศษแก่นักเรียน...					
19	เมื่อนักเรียนขอคำปรึกษาจากครู เกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน ครูยินดีให้คำแนะนำแก่นักเรียน.....					
20	ด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เพื่อนให้ความช่วยเหลือ ฟังพาอาศัยซึ่งกันและกัน ด้านการเรียน เช่น ให้อ่านหนังสือ เมื่อนักเรียน ไม่เข้าใจเพื่อนก็ช่วยอธิบาย...					
21.	นักเรียนมีเพื่อนสนิทที่สามารถปรึกษาหารือเกี่ยวกับการเรียนได้...					
22.	นักเรียนสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนกับเพื่อน...					
23.	นักเรียนกับเพื่อนทำกิจกรรมในชั้นเรียนด้วยความสามัคคี...					
24.	นักเรียนกับเพื่อนไม่เคยทะเลาะกัน.....					
25.	เพื่อนของนักเรียนเห็นแก่ตัว ไม่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน....					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตัวอย่าง แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	ไม่จริง	ไม่จริงที่สุด
(0)	ด้านความทะเยอทะยานทางการเรียน					
	เมื่อข้าพเจ้าทำการบ้านข้อที่ยาก ๆ ผิดแล้ว ผิดอีก ข้าพเจ้าก็จะพยายามทำการบ้านข้อนั้นต่อไปอย่างไม่ย่อท้อ.....		✓			
(00)	ในการเรียนข้าพเจ้าจะเปรียบเทียบผลการเรียนของนักเรียนกับเพื่อนที่เรียนเก่งกว่า เพื่อจะได้พัฒนาตนเองให้เรียนดีขึ้น.....				✓	

จากตัวอย่าง

ข้อ (0) จากคำตอบ จริง แสดงให้เห็นว่า เมื่อนักเรียนทำการบ้านข้อที่ยาก ๆ ผิดแล้วผิดอีก นักเรียนก็พยายามทำการบ้านข้อนั้นต่อไปอย่างไม่ย่อท้อตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนพอสมควร

ข้อ (00) จากคำตอบ ไม่จริง แสดงให้เห็นว่า ในการเรียนนักเรียนจะเปรียบเทียบผลการเรียนของนักเรียนกับเพื่อนที่เก่งกว่า เพื่อจะได้พัฒนาตนเองให้เรียนดีขึ้นไม่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมาก

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนพอสมควร
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความตรงกับความเป็นจริงของนักเรียน บางครั้งก็ไม่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียน
ไม่จริง	หมายถึง	ข้อความไม่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมาก
ไม่จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความไม่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด

แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จ ริ ง บ้าง	ไม่จริง	ไม่จริง ที่สุด
	ด้านความทะเยอทะยานทางการเรียน					
1.	ในการเรียนข้าพเจ้าจะเปรียบเทียบผลการเรียน ของข้าพเจ้าเสมอ เพื่อจะได้พัฒนาตนเองให้เรียน ดีขึ้น.....					
2.	เมื่อข้าพเจ้าทำงานที่ครอบคลุมหมายไม่ถูกต้อง ข้าพเจ้าจะค้นหาวิธีการใหม่ ๆ ที่จะทำให้ถูกต้อง ให้ได้.....					
3.	ข้าพเจ้าจะตั้งความหวังเกี่ยวกับการเรียนไว้สูง ๆ และพยายามทำให้สำเร็จตามที่มุ่งหวังไว้.....					
4.	ข้าพเจ้าตั้งใจที่จะทำคะแนนสอบให้ได้คะแนนสูง ที่สุด.....					
5.	ข้าพเจ้าอยากประสบความสำเร็จในการเรียน.....					
	ด้านการพึ่งตนเองทางการเรียน					
6.	เมื่อมีปัญหาหรือข้อสงสัยในบทเรียนข้าพเจ้าจะ ถามครูด้วยตนเอง.....					
7.	ข้าพเจ้าทำการบ้านด้วยตนเอง โดยไม่ลอกคนอื่น หรือไม่ให้คนอื่นทำให้.....					
8.	ข้าพเจ้าชอบแก้ปัญหาด้วยตนเอง.....					
9.	ข้าพเจ้าให้เพื่อนเป็นผู้ทำรายงานที่ครอบคลุมหมาย ให้ทำ.....					
	ด้านความกระตือรือร้นทางการเรียน					
10.	เมื่อครูให้การบ้านหรือมอบหมายงานให้ ข้าพเจ้า จะรีบทำการบ้านหรืองานที่ได้รับมอบหมายนั้น ทันที					
11.	ข้าพเจ้าไม่กล้าถามครูเมื่อข้าพเจ้าไม่เข้าใจหรือมี ข้อสงสัยในบทเรียน.....					

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จ ริ ง บ้าง	ไม่จริง	ไม่จริง ที่สุด
	ด้านความกระตือรือร้นทางการเรียน					
12.	ข้าพเจ้าตั้งใจเรียน.....		..	..		
13.	ข้าพเจ้าทำการบ้านให้เสร็จทันเวลาที่ครูกำหนดส่ง โดยไม่คำนึงถึงความถูกต้อง					
14.	ข้าพเจ้าเรียนหนังสือด้วยความสนุกสนานมากกว่า เรียนด้วยความไม่สบายใจ.					
	ด้านความรับผิดชอบต่อตนเองทางการเรียน					
15.	เมื่อข้าพเจ้าตั้งใจว่าจะทำอะไรแล้ว แต่เมื่อถึงเวลา นั้นจริง ๆข้าพเจ้าก็ไม่ทำตามที่ตั้งใจไว้.					
16.	เมื่อเพื่อนในชั้นแบ่งหัวข้อกันทำรายงาน ส่งครู ข้าพเจ้าก็ไม่ทำมาส่งครู.					
17.	ข้าพเจ้าส่งการบ้านที่ครูมอบหมายให้ทำทุก ครั้ง.					
18.	ถ้าข้าพเจ้าทำงานได้ไม่ดีและยังไม่บรรลु จุดประสงค์ที่ตั้งไว้ ข้าพเจ้าจะพยายามทำต่อไป อย่างเต็มความสามารถ.					
19.	บ่อยครั้งที่ข้าพเจ้าตั้งใจทำงานอย่างใดอย่างหนึ่ง แต่ทำไปไม่นานนักข้าพเจ้าจะรู้สึกเบื่อแล้วหยุด ทำงานนั้น.....					
	การวางแผนทางการเรียน					
20.	ข้าพเจ้าไม่ได้วางแผนเป้าหมายว่าจะเรียนต่อ.					
21.	ข้าพเจ้าคิดเสมอว่าอนาคตของข้าพเจ้าขึ้นอยู่กับ ความสำเร็จทางการเรียน.....					
22.	ผู้ปกครองควรเป็นผู้ตัดสินใจเลือกให้ข้าพเจ้าว่าจะ ศึกษาต่อหรือเลือกอาชีพใด					
23.	ข้าพเจ้าอ่านหนังสือเพียงหนึ่งหรือสองวันก่อน สอบ.....					
24.	ข้าพเจ้าทำงานหลายอย่างในเวลาเดียวกัน.....					
25.	ข้าพเจ้าทำตารางเวลาการอ่านหนังสือไว้ ล่วงหน้า.....					

ภาคผนวก ข.
คุณภาพเครื่องมือ

ตาราง 7 แสดง ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามสัมพันธภาพในครอบครัว

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
	t
1	4.03
2	6.65
3	4.24
4	4.35
5	5.41
6	3.53
7	6.45
8	4.63
9	7.47
10	6.54
11	7.99
12	8.02
13	6.03
14	5.14
15	4.52
16	5.79
17	8.77
18	4.16
19	8.73
20	6.14
21	6.34
22	3.72
23	4.89

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.995

ตาราง 8 แสดง ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามสิ่งแวดล้อมทางการเรียน

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
	t
1	4.96
2	3.94
3	3.65
4	3.36
5	6.00
6	3.29
7	4.07
8	4.59
9	3.09
10	6.45
11	5.58
12	3.21
13	4.94
14	6.13
15	4.59
16	6.17
17	4.17
18	4.94
19	5.11
20	4.64
21	2.51
22	4.19
23	3.78
24	3.36
25	3.50

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.915

ตาราง 9 แสดง ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
	t
1	6.29
2	4.43
3	3.61
4	3.85
5	5.76
6	5.00
7	4.85
8	5.75
9	6.57
10	5.05
11	4.54
12	6.42
13	3.98
14	4.72
15	5.34
16	5.09
17	6.90
18	5.11
19	3.86
20	5.16
21	3.50
22	3.72
23	11.34
24	4.04
25	4.67

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.926

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวประกายทิพย์
เกิดวันที่ 19 เดือนกันยายน
ที่อยู่ปัจจุบัน

ชื่อสกุล พิชัย
พุทธศักราช 2514
18 หมู่ 1 ถนน ร.พ.ช. ตำบลสีวิเชียร
อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี 34260
โทร. (045) 371037

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2535

อศศ. (ออกแบบพานิชศิลป์) สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี

พ.ศ. 2537

ค.บ (การประถมศึกษา) สถาบันราชภัฏพระนคร

พ.ศ. 2539

กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร